

efenin Dünyası

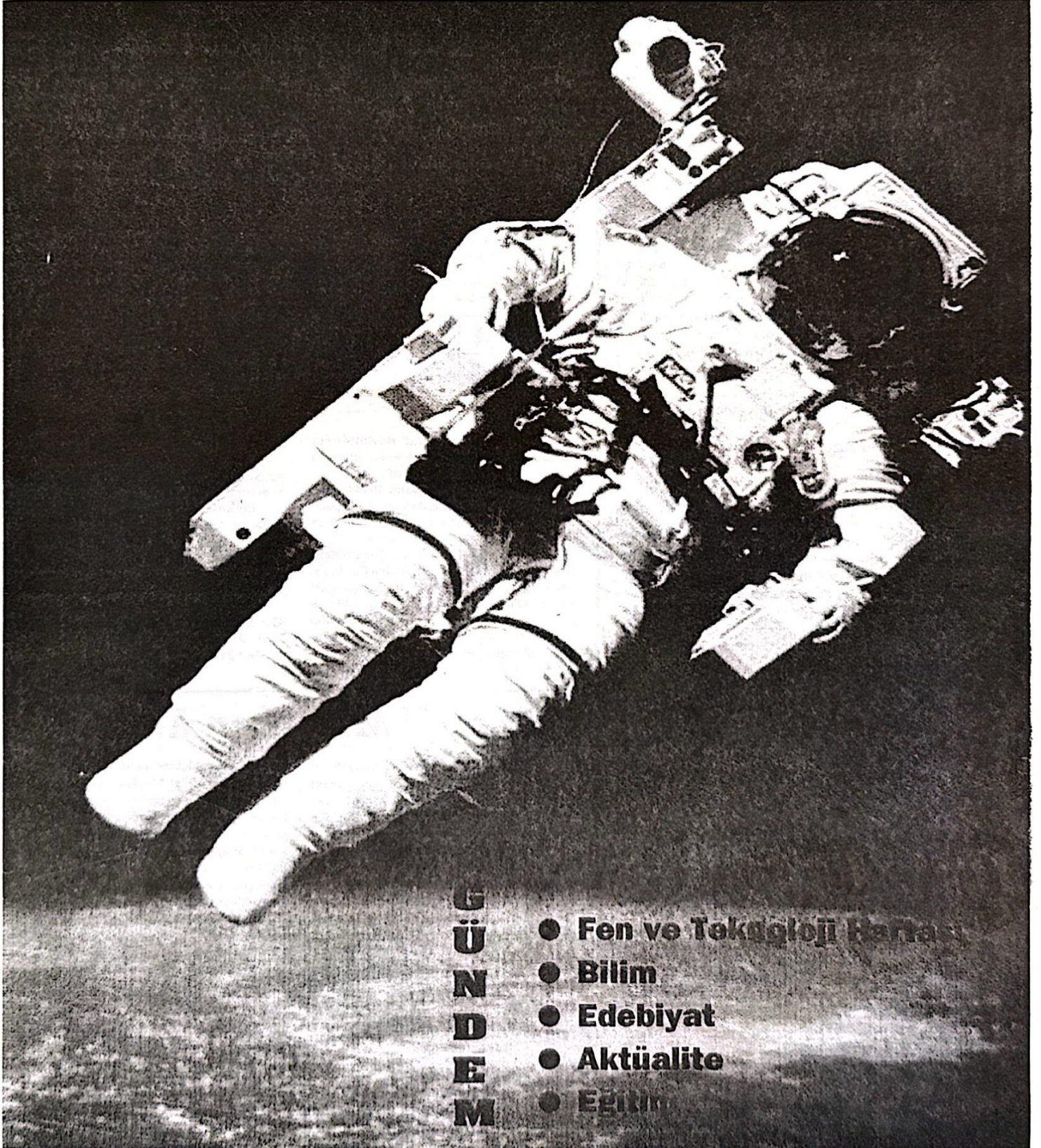
AYDIN FEN LİSESİ DERGİSİ

YIL:2 SAYI:4

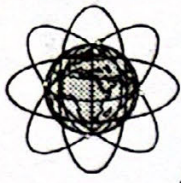
"HAYATTA EN HAKİKİ MÜRŞİT İLİMDİR" *K. Atatürk*

MART 2000

G
Ü
N
D
E
M

- Fen ve Teknoloji Harika
- Bilim
- Edebiyat
- Aktüalite
- Eğitim

fenin Dünyası'ndan

Emine ALTINSOY
T.D. ve Edb. Öğrt.

YARIN BİLMEYİPİMİZ DAHA AZ ŞEY OLACAK

Her akşam televizyon ekranlarından odalarımıza ana haber bültenleriyle birlikte hepimizin bildiği; ama tekrar tekrar seyretmekten bıkmadığımız bir dünyanın haberleri akar. Kanıksadığımız için olsa gerek izlerken yemek yemeyi bile bırakmadığımız kırkuncu cinayetler, sonu gelmez trafik kazaları; ekonomi ve siyaset haberleri ardı ardına sıralanır. Günümüzde birbirinden tamamiyle farklı iki dünyadan biri olan, her türlü acailiğine rağmen bize çok tanıdık gelen bu dünya, diğeri ise çoğu zaman gazetelerin döndürücü, beşinci bazen de sonuncu sayfalarında rastladığımız, televizyon ekranlarında sadece magazin değeri olan buluşlarıyla yer alan BİLİM DÜNYASI...

Önceleri bilim dünyasındaki gelişmeler ve buluşların arası yıllarla ölçülebilirken günümüzde bırakın yılları, ayları, haftaları bir sonraki gün, bir önce günden daha çok şey bildiğimiz baş döndürücü bir ilerleme içindeyiz. "Tabii ki burada bilimsel gelişmeden kastım doğayı anlama ve çözümleme değil, doğayı değiştirerek ona egemen olmak için yapılan teknolojik yenilikler". Günümüzde bilimsel gelişmeleri teknoloji ile birleştirebilen ülkeler çağdaşlık yolunda hızlı adımlarla ilerliyorlar. Bu ülkelerin dışında kalan milletler ise bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri gözlerini kocaman açıp hayret ve hayranlıkla seyreliyorlar.

Bizler Aydın Fen Lisesi öğretmen ve öğrencileri olarak bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri ve konuyla ilgili düşüncelerimizi okulumuzun 8-14 Mart tarihleri arasında kutlayacağız. Bilim ve Teknoloji haftasında dile getireceğiz. Dergimizin sayfalarında da bu alandaki gelişmeleri ve öğrencilerimizin çalışmalarına yer verdik.

Mart ayı gündem olarak yoğun geçen bir ay. Ulusal Marşımız İstiklâl Marşımızın Kabulü Yıldönümü 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Günü ve Çağdaş Türkiye'nin ilerlemesi yolunda olmazsa olmaz kurumlarından biri olan kütüphaneler ve kitap okumanın önemi ile ilgili bilgi düşünce ve görüşlere gündem sayfalarımızda yer ayırdık. Fakat bütün bunların ötesinde bizim okulumuz için öyle bir gündem var ki hepimizi çok yakından ilgilendiriyor. Okulumuzun ikinci sınıf öğrencilerinden bazılarının okulumuzdan ayrılmalari durumu. Zira son günlerde okul koridorlarında hüzünlü bekleyişler, vedalaşmalar, birlikte son fotoğraf çektiler hakim. Doğaldır ki bu durum ikinci dönemde öğrencilerimizin derslere uyum sağlamalarını da geciktiriyor. Çünkü bu öğrencilerimiz ya okullarında kalıp üç dört puanlık bir kayıp göze alacak, okulumun eğitim kalitesi bakımından kendilerine sağladığı avantajla bu açığı kapatacak ve okullarında kalacaklar ya da puan kaybını göze alamayıp binbir zahmet ve çalışmayla girdikleri, hayatlarının en az üç yılını girmek için harcadıkları Fen Liselerinden ayrılacaklar.

Gündem sayfalarımızda bu görüş ve düşünceleri hem okul Müdürümüz Mukaddem Eriş hem de öğrencilerimiz değişik bakış açılarıyla dile getirdiler.

Öğrencilerimize hayatlarının bu zor döneminde kendileri için en hayırlısı olacak kararı alabilmelerini diliyoruz.

Gelecek sayılarda buluşmak umuduyla.

BU AYRILIK NİYE?

Sevgili Öğrencilerim,

Geçen sayılarımızda Fen Liselerinin amaçlarını sizlere anlatmıştım. Buradan çıkan özet sonuç şudur. Ülkemizin ihtiyacı olan nitelikli, iyi yetişmiş insan gücüne Ortaöğretim düzeyindeki eğitim sürecinde katkıda bulunmak. İyi yetişmiş insan, sadece yüksek öğretimle sağlanmaz. Diğer öğrenim süreçlerinin de yadsınmaz bir payı vardır.

Sizler bu okula çok çetin bir sınav sonucunda geldiniz. Bu başarımdan dolayı sizleri tebrik ediyorum. Okulumuzdaki Fen Programlarının, klasik bir lisenin Fen kolundaki programlardan çok fazla bir farkı yoktur. Yalnız bu müfredat programlarını daha geniş bir zaman diliminde, biraz daha içtenli bir biçimde alıyorsunuz. Genel bir lisede 33 saatlik bir haftalık ders dağıtım süresinde alınan bu programlar, Fen Liselerinde 40 saatte alınmaktadır. Bu da bilginin denenerik tartışarak alınması anlamına gelir ki, bu bir avantajdır. İyi yetişme amaç ise Fen liselerinde okuyan sizler bu avantaja sahipsiniz.

Ancak bu günlerde bazı öğrencilerimizin, çok emek vererek kazandıkları bu okulu yuakandaki durumu gerekçe göstererek ayrıldıklarını görüyoruz. "Burada haftalık ders yükü fazla," "bize fazla bilgi öğretmiyor. OSS için bu bilgilere gerek yok," "OSS sınavlarında Fen Lisesi öğrencisi olarak kayıbmız var" gibi gerekçelerle öğrencilerimizden bazıları okulumuzdan ayrılmıştır.

1- Sizlere bir genel lisenin Fen kolundan daha fazla bilgi öğretmemektedir. Sadece aynı bilgiler denenerik ve tartışarak öğrenilmektedir.

2- Bizim amacımız OSS'ye öğrenci hazırlamak değildir. Sizin üniversiteyi kesin kazanacağınızı düşünerek, üniversiteye nitelikli öğrenci yetiştirmek. İyi yetişmiş bir Fen Lisesi öğrencisi için OSS sınavı

çok abartılacak zorlukta bir sınav değildir. Yeter ki sizler, derslerinizi çok iyi bir şekilde değerlendirebilir, bilginizi her zaman her yerde kullanabilecek bir şekilde öğreniniz. Test tekniği konusunda da kendizi yetiştirebilirseniz bir sorunun olacağını sanmıyorum.

3- OSS sınavında Fen Lisesi öğrencilerinden okul ortalamasının altında kalan bazı öğrenciler için maksimum 4 puan civarında bir kayıp olabilmektedir. Ancak bu okula aldığınız eğitim ve öğretim bu kayıp nötrale edip sizleri daha avantajlı duruma getirecektir, getirecektir. Eğer getiremeyecekse devletimizin bu okulan açmasının bir anlamı olmaz. 24'er kişilik sınıflarda okuyorsunuz. Araç gereci eksikliği yoktur. Öğretmenleri iki aşamalı sınav sonucunda belirlenmektedir. Bu öğretmenlere de 5 yıl içinde master yapma zorunluluğu getirilmiş, o zaman bütün bu yapıların bir anlamı olmasa gerekir.

Sevgili öğrencilerim herkes kendi kararını araştırma sonucuna göre kendi vermelidir. En sağlıklı ve mantıklı olan davranış budur. Şu arkadaşım şunu yapmış, bu arkadaşım bunu yapmış, ben de öyle yapayım. Böyle bir hareket tarzı sizin hayatta başarılı kılmaz. Herkesin hayata hazırlanış ve bakış tarzı çok farklı olabilir.

Sonuç olarak, iyi yetişmiş nitelikli bir Türk vatandaşı olarak yetişmek sizin amacınız ise, Ortaöğretim sürecinde sizleri en fazla katkı sağlayabileceğini düşündüğümüz Fen Liselerinde güzel bir başan ile mezun olmak amacınız olmalıdır.

Bu amacınızın gerçekleşmesi için sizlere başarılar dilerim.

Mukaddem ERİŞ
Okul Müdürü

ÇANAKKALE SAVAŞI

Çanakkale savaşı son yüzyıllarda savaş tarihinde parlak bir yer tutar. Bu savaşlar 1914 tarihinde başlamıştır. 1915 yılının Ocak ayına kadar sürmüştür.

Savaşın amacı itilaf devletlerinin İstanbul'u alarak Osmanlı İmparatorluğunu savaş dışı bırakmak istemesiydi.

Çanakkale savaşı 1 Kasım 1914'te itilaf devletlerinin kısa bir saldırısıyla başladı. Daha sonra 19 Şubat 1915'te Amiral Carden'in komutasındaki bir filo siperleri topa tuttu.

İtilaf devletleri bir an önce Çanakkale'yi geçmek istiyordu. Bu yüzden Amiral Carden'in yerine geçen J. M. Robeck'in komutasındaki itilaf devletleri 18 Mart'ta büyük bir saldırıya geçti. Fakat Türk mayın gemisi "Nusret" in boğaza döşediği mayınlar nedeniyle ağır yaralar alıp geri çekildiler.

Savunmanın bir kısmını, o zaman

Çanakkale Mustahkem Mevkii komutanı olan Cevat Paşa yönettiği için kendisine "15 Mart Kahramanı" ünvanı verildi.

Bu yenilgi üzerine Sir Ian Hamilton komutanlığa getirildi ve çıkarma ordusu oluşturuldu. Türk kuvvetleri çıkarma hareketini az sayıda olmalarına rağmen eşsiz bir kahramanlıkla engellediler.

Bu sırada Arıburn'un da Yarbay Mustafa Kemal (Atatürk) düşmanı durdurup saldırıya geçti. İstanbul kurtarıldı. Tüm bu savaşların sonucunda itilaf devletleri uğruna çok şey harcadıkları Çanakkale'nin geçilmesi olduğunu anladılar.

Savaş boyunca 700000 kadar Türk kuvveti Çanakkale'ye geldi. Savaş sonunda Türklerin kaybı 250000 kadardır. Aziz şehitlerimiz için bir Anıt 21 Ağustos 1960'ta yapılmıştır.

İstiklâl Marşı'nın Kabulü

İstiklâl Marşı Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal marşıdır. Sözleri Kurtuluş Savaşı sırasında, Mehmet Akif Ersoy tarafından yazıldı. (1921) Garp Cephesi erkanı harbiye reisi İsmet Bey'in önerisi üzerine, Maarif vekâleti tarafından bir yarışma açıldı, kazanan şiirin sahibine 500 lira ödül verileceği bildirildi. Yarışmaya 724 şiir katıldı. Bunlardan hiçbirisi ulusal heyecan, bağımsızlık savaşının ruhunu yansıtmakla başarılı değildi. Mehmet Akif, para ödülü kondağı için, yarışmaya katılmamıştı. Maarif Vekili Hamdullah Suphi, Akif'e bir mektupla başvurdu. Yarışmaya katılmasını engelleyen sebebin giderilebileceğini bildirdi. Akif, istenen marşı

kırk sekiz saat içinde yazdı. (20 Şubat 1921) Marşı Büyük Millet Meclisi'nin 12 Mart 1921 tarihli toplantısının öğleden sonraki oturumunda büyük çoğunluk ile resmi marş olarak kabul edildi, kabulde okunarak ayakta dinlendi. Daha sonra açılan beste yarışmasına 24 besteci katıldı, o sırada savaşın şiddetlenmesi yüzünden yarışma sonuçlanmadı. Savaşın sonra Maarif Vekâleti'nde toplanan bir kurul Ali Rıfat'ın bestesini uygun buldu, bu marş altı yıl çaldı. Geleneksel Türk Marşları üslubuyla yapılmış olan bu beste, 1930'da, Osman Zeki Üngör'ün batı Marşları tarzındaki bestesiyle değiştirildi. İstiklâl Marşı'nın bestesi olarak kabul edildi.

SAHİBİ
Aydın Fen Lisesi adına Müdür
Mukaddem ERİŞ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Emine ALTINSOY

YARDIMCI EDITÖR
E.Serkan SÖZER

DANIŞMA KURULU
A.Tansel SARAYKÖYLÜ
(Rehber Öğrt.)
Cengiz SAÇAR
(Tarih Öğrt.)
Emine TIRİÇ (Coğrafya Öğrt.)

YAYIN KURULU
Baygı ÖNTAŞ
Aah SABANCI
E.Akım KARAAĞAÇ
Serhat GÜMRÜKÇÜ

Dizgi - Baskı:
KONAKLI
Bershanleri
Bilgi İşlem Merkezi

Kütüphane Haftası

Son yıllara kadar Türkiye'nin dünya ile iletişim, bilgisayar elektronik ve benzer sektörleri için büyük bir insan kaynağı olduğu su götürmez bir gerçek. Neden son yıllara kadar lâfını kullandığımızı düşünebilirsiniz (Düşünmediyse de düşünün!) Gerçekten Türkiye'nin iyi üniversitelerinden mezun olan kişiler, yabancı ülkelerde büyük iş imkânları bulabiliyordu.

Gelin görün ki son yıllardaki eğitim sistemimiz ülkemizdeki en iyi mezunların bile dünya üzerindeki statülerini değiştirdi. Türkiye iyi bir "insan" kaynağı durumundan uzaklaştı. İş başvuruları azaldı, o ülke firmalarının en iyi elemanları Türk çalışanlar olmaktan çıktı.

Uzmanlar değişik yollardan aynı sonuca varıyor. "Daha önceki yıllarda, yalnızca okulda verilen eğitimi değil, bir dünya görüşü, üst düzey bir genel kültür ve analitik bir zekayı da beraberinde getiren öğrenciler azaldı. Sadece okul bilgilerini ezberleyen, gazete kitap okumayan kültürel açıdan zayıf çocuklar yetişiyor."

Anlayacağınız artık Türkiye dışarıya "beyin" pazarlıyor ve öğrenciler kültürel faaliyetlere katılmayı, kitap okumadıkça da "insan" olarak değil sadece "beyin" olarak görülmeye devam edecekler. Kitap okumayan gençlikten gelecek bekleyen büyükler ise büyük bir hayal kırıklığına uğrayacaklar. (Bu bir kehanet değil gerçek!) Çünkü kitap okumanın, insanın kültürel binkimindeki etkisi gerçekten çok büyüktür. Günümüzde birçok bilimadaminin bile cümle kurmadaki zorluktan göz önündeyken kitapların önemini kavramamak için kör olmak bile yetmez.

Hangi meslekte olursa olsun belli bir kültürel binkimi olmayan insanların başarısı da sınırlı olur. Kültürel binkim de şüphesiz kitapsız olmaz.

Kütüphane Kolu

Kim Bunlar?

Son olarak Yahoo CNN Amazon EBUY vb. çok büyük çaptaki internet sitelerinin hack edilmesi hackerları yine gündeme oturttu. Peki kim bu adamlar? Niye bu tür şeyler deniyor? İşte nedenler. Hackerlar (Bilgisayar korsanları) yapmış oldukları yazılımlarla internet sitelerini çökertiyor, yönlendiriyor ve bu sayede unleniyorlar. Tabii ki büyük yazılım şirketleri de bu hackerlardan yararlanmak istiyor ve hackerlar da bu yolla para kazanıyorlar.

Bazı hackerlar ise para kazanmak yerine, eylemlerini gerçekleştirmek için bu sanal ortamdan yararlanıyor. Örnek olarak GREENPEACE adına hackerlık yapanları gösterebiliriz. Çevreye zarar veren şirketlerin sitelerini çökerten bu adamlar çevrecilerden puan topluyorlar. Hacker olup da ne yapılır demeyin. Hackerlar çok büyük paralar kazanıyorlar. Kimileri yaratılan yazılım programlarını satıyor, kimileri internet kuruluşlarında yüksek mevkilerde çalışıyor, kimileriyse sitelerin kusurlarını bulup sitelerle anlaşmaya vararak büyük miktarlar karşılığında bu kusurları gideriyorlar. Gündemde 1 numaraya oturan "Mixer" lakaplı Almanya'da yaşayan Türk genci Kemal Akman Yahoo, CNN, Amazon EBUY vb. altı adet siteyi yaptığı TFN21 ve Stacheldraht (Dikenli Tel) yazılımlarıyla çökertmiş ve bir anda dünyaca ünlenmişti. Gazeteler bu genci aramaktayken Kemal Akman'ın İsrail'e bir yazılım firmasıyla anlaşmaya gittiği bir sırada, havaalanında fotoğrafları çektiler, son olarak da Mixer lakaplı bu hackernin Bill Clinton ile E-mail yoluyla haberleştiği ve Beyaz Saray'ın sanal güvenliği için çalışmaya kabul ettiği doğrulandı. 21 aşındaki Mixer'in daha önce yazdığı bir yazılımı 20 bin dolara sattığı da biliniyor.

Tabii ki hackerlık yapmak herkesin harcı değil. Cezaları çok büyük olabilir. Uzman hackerlar hapse düşseler bile onları oradan mutlaka birileri çıkarıyor, kendi adına çalıştırarak kendi sitelerini hackerlarla hackerlara karşı koruyorlar.

Metin Kaan UYGUNTÜZEL

Fen Liseleri Boşalıyor

Ailelerin çocuklarını göndermek için can atışı, yüksek puanla öğrenci alan fen liselerinden kaçış başladı.

Yıllardır üniversite sınavında Türkiye genelinde en başarılı okul olma özelliği taşıyan fen liselerinde, öğrenciler YOK'ün Ağırıklanmış Ortaöğretim Başarı Puanı uygulaması nedeniyle mağdur oldukları düşünerek okullarından ayrıldılar.

Bir fen lisesi öğrencisi OSS'de aynı başarıyı göstermesine karşın, ortaöğretim başarı puanındaki dağılım nedeniyle herhangi bir lise öğrencisine göre daha az puan alıyor. Çok başarılı olan öğrenciler de sınavda avantajlarını yitirmek için çareyi klasik liseye geçmekte buluyor. Öğrenciler ya sağlık raporuyla ya da öğretmenler kurulu kararıyla okullardan kayıtlarını aldıyor.

Son yıllarda en yüksek puanla öğrenci alan İzmir Fen Lisesi'nden ve Bursa Ali Osman Sonmez Fen Lisesi'nden de ayrılmalar başladı. Aynı tehlikeyle Aydın Fen Lisesi de karşı karşıya. Böylece fen liseleri, klasik liselere ve özel okullara öğrenci hazırlar duruma geldi.

Rabia ÖZER

Ben Okulumu Seviyorum

Aydın Fen Lisesi'nde hayatımda tanışabileceğim en güzel dostlarla hanika bir bir buçuk yıl yaşadım. Şimdi önümüzde o büyük sınav hazırlanırken dahası sınav sistemi ve bize zararlarıyla boğuşurken çoğu yanımda olmayacak. Hepimiz çok kötüyüz. Kötüyüz derken daha fazlasını söyleyemiyoruz. Acı çekiyoruz ve duygulanımı açtıklayamıyoruz.

Sonu ne olacak, gitmek ne kazandıracak ne kaybettirecek bilemiyoruz. Son ana kadar herkes kendi düşüncesinde. Birbirini bile uyarmıyordu. Sonra sınav sistemi, orta öğretim başarı puanı, OSS tümü sona erdi.

Ama bir şeyler değişsin artık. Çünkü bittik, biktım. Hergün gece, yataırken, anılarımızı düşünüp ağlamaktan bıktım. Arkadaşlarının yüzüne bakınca gözlerimi onlardan kaçmaktan bıktım.

Bugün Anı'la Uğur da ayrıldılar. Uğur gitmeden önce hepimizin adresini aldı. Adresleri küçük kırmızı bir kalemlle yazıyordu. Didem bir ara lâfın gelmişti "Uğur kalemin ne güzelmiş. Gitmeden bunu bana hatıra versin artık" dedi. Uğur da şakayla kanşık "Tabii, tabii, ayy ettin" dedi. Oylesine geçveren iki cümle, kimse ciddiye almadı sanki. Akşam üstü Uğur gitti. Giderken herkesle vedalaştı, Didem'le de.

Akşam ettütte Didem dolabını açtığında küçük kırmızı bir kalem vardı, Uğur giderken bırakmış. Yanına da not yazmış "Uğur'dan sevgilerle". Didem ağladı. Herkesin gözleri doldu.

Şimdiden eski günlerimi özledim. Ben şimdi kiminle sevgi yumağı yapacağım, kimi tutup havaya atacağım, kiminle yağmur altında maç yapacağım. Artık kiminle Ankara'ya gezi yapacağım, kim için andaç hazırlayacağım ve mezuniyet balosunda kimler olacak.

Ben bütün bunları çok seviyorum. Bütün dostlarımla, çok çok. Yaşadığımız her şeyi. Keşke herkes kalabilse, yeniden birlikte olabilsek burada. Çünkü ben bütün dostlarımla çok seviyorum, ben okulumu seviyorum.

Barış AĞARDAN

GÜNDEM DIŞI

E.Serkan SÖZER

AÇIK MEKTUP

"Zaman mı değişiyor yoksa ben mi bilmiyorum ama bir şeylerin değiştiği kesin"

Ondan aşağı yukarı üç aydır mektup almıyordum. Daha önceki iki mektubu da buna benzer renkli zarflar içinde gelmişti. Bir sel coşkunluğunda dalga dalga gelen düşüncelerle, inanılmaz samimi ve içten duygularla yazılmış ama yine de edebiyatın saf, sade yazıları yaşı, süslü kadınlara ben zaten o ağır makyajından kurtulamamış şeylerdi bunlar. Ona hiç sevap yazmadım. Telefon konuşmalarımızda da sözü geçmedi. Yalnız Ayvalık'a gittiğimde yoğun ve düzensiz muhabbetlerden sonra konuşacak başka bir şey kalmadığında bahsediyorduk bunlardan. Mektuplarıyla ilgili konuşurken yüzüme bakmazdı. Sanki bir başkası yazmış gibi bahsedirdi onlardan. Ben de fazla üzerine gitmezdim. Aramızda gizil bir anlaşma vardı sanki. Bir keresinde "Ben sana hiç cevap yazmayacağım" dediğimde onun bu durumdan memnun olduğunu hissettim. Biliyordum, sadece yazmak için yazıyordu. Benim onu anlayabileceğime inanıyordu. Daha doğrusu bana değil de, yazarken karşısına oturmuş onu izleyen hayali bir dostu açıyordu içini. Açıkça içini yeniden keşfediyordu. Yazdıkça rahatlıyordu. Bu yüzden bana "Onları yazarken öldüm gülmekten" demesine, işi girgırına vurup kendi yazdıklarıyla dalga geçmesine aldırmadım. Hatta ben de katıldım bu dalgayla.

Onunla beraber güldüm. "Titrek bir mum alevinin yarı karanlığında" yazılanlara.

Nasıl desem, ben de kaç mevsimdir onun gibiyim. 90'lı yıllarda bu coğrafyada yaşayan her genç insan gibiyim demeliyim belki de. Tadım tuzum yok bilinmeyen bir zamandan beri. Bir sabah kalkmışım, her şey değişmiş gibi geliyor. Fakal bir türlü hatırlayamıyorum. Sabahları seviyorum.

Ben de kendimi bulmak için yazıyorum. Ama yazdıklarımı hep birbirine benziyor. Bu kirlili duvarların yalnız bedenimizi değil fikrimizi de hapsedtiği, dünyanın güzelliklerini yaşamamıza ket vurmamak kalmayıp, gözlerimizi bağlayarak bizi kendimizi ve etrafımızdakileri tüm yönleriyle görmekten alıkoymuşuna dair yazılar bunlar. Çoğu zaman bu tür şeyleri yazmaya da tenezzül etmiyorum. Sömesir tatilinde babamla balığa çıktığımızı, denizin ve rüyanın ortasında martıların uçuşunu, bulutların şeklini, Draçinanın dikenini anlatmak istiyorum. Ama ne zaman anlatmaya karar versem yalın bana söylüyormuşum gibi geliyor. Bunların gerçekler olmadığını seziyorum. Etrafıma bakıyorum. Binnin bana değil "Sana hep yalan söyledim herkese söylediğim gibi ama ben böyle değilim, al bunlar benim gerçek düşüncelerim, kafamdan geçenler bunlar. Bu kadar basit ama bir hazine bunlar benim için" demesini bekliyorum. Samimi, temiz bir yüz, sade içten bir ses duyunca peşinden koşuyorum. Sonra bir bakıyorum, kaybolmuş. Yarım kalmış güzellikler memleketinde yaşıyoruz. Aradığımızı bulmamız çok zor. Ama bulduğum izleri biriktiriyorum ben de. İşte bu mektup da onlardan biri.

Kendimi bile hayrete düşüren bir dinginlik ve bununla tam bir tezat oluşturan bir aceleyle karıştırıyorum satırlarını mektubun. Bir sürü edebiyat özentisi bözuntusu ve bazı özel olayları anlattığı cümleler arasından bazılarını çekip çıkarıyorum kağıttan. Tekrar tekrar okuyorum "Öyle aynı ki olaylar" diyor birinci paragrafın sonunda "öyle aynı ki zaman ve mekan farklı olmasa yani süslemeler farklı olmasa hiç bir değişikliği olmayacak hayatın."

Sonra okulda gitgide herkesten uzaklaştığımı, birçoğunu önemsemediğimi, bunu onların hayatın bir parçası olmaktan kurtulmadıkları için yaptığını söylüyor. Ortaokul günlerimizi düşünüyorum. Benden başka çok iyi bir arkadaş yoktu. Herkesle samimi olabiliirdi yine de. Birçok arkadaşının arasında gözümün önüne geliyor. Sonra bir köşede yalnız. Bunlar o kadar yakın şeyler ki aslında.

Sonraki paragrafta dersaneden ve dersanede ki aşkımdan bahsediyor. Gerçekle düş karışımı birşeyler. Binlerce kopuk ve hoş imge. Güller ve şaraplar. Aşık olduğumu ilk kez bu kadar kesin ve net duyumsuyorum. Gerçekten aşık olmuş. Gözlerim teker teker aşağılara düşüyor satırlardan. Ev hayalı, sürekli kavgaya hazır bir ruh hali, çekilmez muhabbetler, üstüne üstüne gelen sorular, meslekler, puanlar, sıkkımdan artıklar...

Hepsi bu. "İşte ben buyum" diyor sanki. Onunla birbirimize ne kadar benzediğimizi düşünüyorum. Aslında herkes birbirine benzer, Siz biraz bize benzersiniz, biz de biraz onlara. İşte sırf bunun için ben burada oturmuş bu satırları yazıyorum. Bunun için siz orada durmuş bu satırları okuyorsunuz. Biliyorum siz de benim gibisiniz. Anlıyorsunuz. Biliyorum. Belki de yine bunun için mektubun sahibini arayıp bir kısmını yayımlamak için izin istiyorum. Ama aynı mektubun bana birkaç gün önce zarfı yutulmuş ve "görölmüş" bir halde geldiğini hatırlıyorum aynı anda. Belki o mektupları okuyan yetişkinler de bizim gibi katıksız ve içten seslerin peşindedir diyorlar.

"Hayat tüm acısına rağmen tadı barındırmıyor mu içinde? O acı hayatın tadı değil mi aslında?" diye sormuşsun. Haklısın dostum; hayatın tadı acı. Haklısın....

"Her Yönden"

Serhat GÜMRÜKÇÜ

TATANGA MANİ'YE KULAK VERİN

"Biliyorsunuz, dağlar her zaman taş binalardan daha güzeldir. Şehirde yaşamak, yapay bir varoluştur. Orada birçok insan, ayaklarının altında gerçek toprağı hiç hissedemiyor, saksıdakiler dışında bitkilerin büyümesini göremiyor ya da caddelerin ışıklarından, geceleyin yıldızlarla süslenen büyüleyici gökyüzünü görebilecek kadar uzaklaşmıyor. İnsanlar Yüce Ruh'un yarattığı sahnelerden uzakta yaşadığında, onun kanunlarını da kolayca unutuyorlar.

"Biz her şeyin yaratıcısı ve yöneticisi olan Yüce Ruh'la iyi geçiniyorduk. Siz beyazlar bizim vahşi olduğumuzu sandınız. Bizim dostlarımızı anlamadınız, anlamaya çalışmadınız. Biz güneşe, aya ya da rüzgâra övgüler düzerken, siz bizim putlara taptığımızı söylediniz. Hiç anlamadan, yalnızca bizim tapınma şeklimiz sizinkinden farklı diye, bizi kayıp ruhlar olarak nitelediniz.

"Biz, Yüce Ruh'un eserlerini her şeyde görürdük, güneşte, ayda, ağaçlarda, rüzgârda ve dağlarda. Bazen bunlar aracılığıyla ona yaklaşırdık. Bu çok mu kötüydü? Bence biz, yüce varlığa, bize put perest diyen beyazların çoğundan daha güçlü bir imanla, gerçek bir inançla bağlıyız. Doğaya ve doğanın yöneticisine yakın yaşayan Kızılderililer karanlıkta değildiler.

"Ağaçların konuştuğunu bilir miydiniz? Evet, konuşurlar. Birbirleriyle konuşurlar, kulak verirsiniz sizinle de konuşacaklardır. Asıl sorun, beyazların dinlememesidir. Kızılderilileri dinlemeyi hiçbir zaman öğrenemediler, bu yüzden doğadaki başka sesleri dinleyeceklerini de hiç sanmıyorum. Oysa ben ağaçlardan çok şey öğrendim, bazen hava, bazen hayvanlar, bazen de Yüce Ruh hakkında."

Tatanga Mani
(Yürüyen Boğa)

Bu sözler 1871 yılında doğan, yaşamı boyunca doğayı anlamaya çalışan ve Kanada hükümeti tarafından Kızılderili halkının temsilcisi olarak seçilen Tatanga Mani'nin sözleridir. 87 yaşında Kızılderililerin Yüce Ruh'la ve onun doğayla olan ilişkisini böyle belirtmiştir. Tatanga Mani

Kendinden zayıf insanların özgürlüğünü olabildiğince kısıtlayan insanoğlu ağgözlülüğünü her yerde gösteriyor ve insanlara verdiği zararın yanında doğaya da yöneliyor. Kesiyor, biçiyor, avlıyor ve gerçek kanun olan doğa kanunu hiçe sayıyor. Biraz yadırganabilir "Gerçek Kanun" lâfı ama hiçbir yerde bulamazsınız doğa kanunundan daha acımasız ve somut bir kanunu. On adam öldüren biri ömür boyu hapis yatar ve bu, sadece onun cezasıdır. Ama balinaları öldüren ya da ağaçları yok eden biri kendi ölümünün yanında diğer bütün varlıkların da yok oluşu hazırladığının farkında mıdır acaba?

Bir sabah kalktığınızda kendinizi çok rahatsız ve bezgin hissedebilirsiniz. ne kadar berbat ve rezil bir dünyada yaşadığınızı düşünebilirsiniz. O zaman kendi kendinize sorun bakalım yaşama hakkı en az insanlar kadar olan ama her an zehirlenme tehlikesiyle karşı karşıya kalan yahut kendini bir şey sanan insanlar tarafından öldürülme ya da oraya buraya pazarlanma planlarının mağduru olan bir sokak kedisi ya da köpeği olarak uyanmak ister misiniz ertesi gün? Ya da körfezde her an petrole bulanıp acılar içinde can verme ihtimali yüksek olan bir karabatak, sırtına bir zıpkın yermesi an meselesi olan bir balina ya da ağaçlarla beraber yuvası ve yavruları da yok olan bir dağ kırlangıcı olarak gözlerinizi açmak ister misiniz ertesi gün? Bunları düşündükten sonra halinize şükretmenin yanında her fırsatta yüzünüze vurulan (ya da vurdurulan) insan olma utancı tekrar kaplayacaktır benliğinizi.

İnsanların bu hırsı ve isteği, para için enerji, savaş için hammadde uğraşları olmasaydı, hiçbir zaman nükleer enerji ihtiyacı değmezdi. Veya daha basiti, kullanılmısaydı makyaj malzemeleri (belki bilmiyorlar ama) insanlar sebep olmazdı binlerce balinanın ölümüne. Ne kadar basit gelen olaylar nelele mâl oluyor değil mi?

Lâfı uzatıp okuyanların (ve yazanın) moralini bozmak istemiyorum. Ama son bir not düşmekten de kendimi alamayacağım:

Ben ısınmak için kürk yerine yün kazağı tercih ediyorum. Ve bir dükkana son model bir araba veya (hatta) bir otobüsle gitmek yerine bisikletle (veya kısa bir yürüyüşle) gitmenizi tavsiye ediyorum. (Ne olursa olsun!)

Belki de çok normal istekler gibi görünmeyebilir bunlar ama siz böyle yaparsanız göreceksiniz ki doğa, o müthiş kanunıyla sizi de ödüllendirecek ve o eşsiz düzeni ve istikrarıyla kendini o eski mükemmel haline getirebilecek.

Bu bir hayal gibi görünse de John Lennon'un dediği gibi;

Bir hayalci olduğumu söyleyebilirsiniz

Ama ben yalnız değilim

Umarım bir gün sen de katılırsın bize ve

Bir olur bütün dünya

BİYOÇEŞİTLİLİK TEHLİKEDE

Dünyamızdaki tüm kuş türlerinin dörtte birinin nüfusu hızla azalıyor. Türsel bir yokoluşa doğru gidiliyor. Amyibiyanlar (valla arkadaşlar bu kelimenin anlamı sözlükte kurbağa ve aksalan türleri olarak geçiyor.) tüm dünyamızda sürekli azalıyorlar. Ayrıca Endonezyaya ait pisine türlerinin 1500'ü yok olmuş. Her halde Türkiye'deki piriçlerin hepsi tarumar olmuş. Çünkü songünlerde yemekhanemizde bulgur pilavından başka pilav çeşidi göremez olduk. ABD'de 3000 den fazla bitki türü yok olmak üzere. Bu durum önümüzdeki yüzyılda insanoğlunun geleceğinin tehlikede olduğuna gösteriyor. Bazı üst düzey sorumlularımız her nekad bu tehlikenin savaş yahut buna benzer şeylerden geleceğini zannetsin tehlikenin asıl nedeninin yanı başlarında olduğundan haberleri olmuyor. Bu tehlikede biyoçeşitliliğin azalmasıdır. Bilim adamları bu oluşumu tarihteki en şiddetli yıkım olarak değerlendiriyorlar.

9 ekim 1996'da birçok koruma örgütü ortaklara bir rapor hazırlamış. Bu raporda memelilerin de dörtte birinin tarumar olma olasılığından bahsediliyor. Malesef bu rapordaki memelilerin içine insanlarda giriyor. Raporda ayrıca türü tehlikede olan canlılar için bir kırmızı liste var. Bu listenin adı ileriiki zamanlarda interpolün kırmızı bültenine

dönüşebilir. Çünkü yok olan bu canlı türlerini insanlar çok arayabilir.

Çanak kale Dardanel Spor'un "Çanak kale Geçilmez" sloganıyla küme düşmesini gördükten sonra yakın tarihte Dardanel Tonun iflas ettiğini görebiliriz. Çünkü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan canlılardan birisi de balıklardır. Bunların içinde ton balığı, aynalı sazan da bulunmaktadır.

Her zamanki gibi ülkemiz bu tehlikeden payını almıştır. 9 Nisan 1998 de The New York Times'in yayınladığı makelede Türkiye'de kilerin de içinde bulunduğu yok olmakta olan bitkiler listesi bulunuyor. Hiç işe açıcı olmayan bu listede Türkiye 4. sırada 1. cılık için ter döküyor.

Sonuçta insanın aklına suçlu kim, bunları nasıl önleyebiliriz? Soruları geliyor. Yanıtı gayet açık. İçerimizden bazıları bunu yalanlasa da suçlu biz insanlarız. Görünen köy kılavuz istemez! Dünyamız eşi görülmemiş bir yıkıma gidiyor. Bunu önlemek yine bizim elimizde. Egoistliği bir kenara bırakarak çevremize dünya gözüyle bakmaya öğrenmeliyiz. Yarın çok geç olabilir ve unutmamalıyız ki bazı şeylerin kıymeti o değerler elimizden gittiği zaman anlaşılır...

Doğucan BAYRAKTAR

BİLİM VE TEKNOLOJİ

19. yüzyılın başında gerçekleştiren sanayi devriminden sonra insanlık tarihinin en önemli değişim süreçlerinden biri günümüzde yaşanmaktadır. Nasıl ki sanayi devrimi sanayi toplumunu ortaya çıkarmışsa, enformasyon devrimi adı verilen bu süreç de enformasyon toplumunu oluştur- maktadır.

Ülkelerin rekabetçi üstünlükleri sadece sahip oldukları doğal kaynaklara ve sermaye birikimine bağlı değildir. Ulusların rekabetçi üstünlükleri aynı zamanda bilgi ve teknoloji üretme yeteneklerine de bağlıdır. Hatta bu yetenek, diğer tüm rekabeti oluşturan unsurlardan daha önemli bir yer tutar. Bilim ve teknolojiye egemen olan ve bunları üretimin her aşamasında verimli olarak kulla-nabilen ülkeler, diğer ülkelere göre daha gelişmiş ve güçlü olmuşlar ve bundan sonra daha da güçlenerek ilerlemelerine devam edeceklerdir.

Peki Türkiye'nin bu rekabette yeri nedir? Hemen hemen tüm düşünceler Türkiye'nin bu rekabette

ön sıralarda yer almadığını açıklamaktadır. Türkiye'nin rakiplerini geride bırakarak ön sıralarda yer almasını sağlamak için neler yapılmalıdır?

Türkiye'nin dünyada etkinliğini artırabilmesinin en önemli koşulu bilim ve teknoloji kapasitesini artırmasıdır. Bu ancak sosyal ve beşeri bilimlere araştırma faaliyetlerinde gereken önemin verilmesiyle gerçekleşebilir. Çünkü kalkınma bir bütündür. Pozitif bilimlerde dünyanın en iyisi olan ülkeler aynı zamanda sosyal ve beşeri bilimlerde de çok ileridirler. Türkiye'nin tarihsel ve kültürel birikimini gün ışığına çıkarmak, sosyolojik gerçekleri tesbit etmek, sahip olduğu insan kaynaklarını zenginleştirmek en az pozitif bilim ve teknoloji alanında yapılacak çalışmalar kadar önemlidir.

Türkiye için tek seçenek "bilim ve teknolojiye egemen bir ülke" yaratmaktır.

Emin ŞENAY

20. YÜZYILDA BİLİM VE TEKNOLOJİ

* 1900 - Mendel yasalarının doğruluğunu deneylerle kanıtlandı. Gregor Mendel kalıtımla ilgili çalışmalarına 1856 yılında başlamıştı. Bezelyelerle yaptığı deneyler sonunda kalıtım yasalarını ortaya atan Mendel genetiğin doğmasına yol açtı.

* 1900 - İlk radyonun yapılışı.

Elektromanyetik dalgaların varlığını 1864 yılında James Clerk Maxwell ortaya koymuştu. Guglielmo Marconi'ye dalgaları ilkin 9 m, sonra da 275 m ve 3 km'lik uzaklıklara iletmeyi başardı. 1901'de de Atlas Okyanusu'nun ötesine ilk mesajını ulaştırmayı başardı.

* 1903 - Motorlu ilk uçuş yapıldı. Orville Wright'ın pilotluğunu yaptığı ilk uçar 17 Aralık 1903'te havalandı. 3 m yükseldi, 12 saniye havada kalan uçak sert biçimde yere indi. Wilbur ve Orville Wright kardeşler aynı gün iki uçuş daha yaptılar. En uzun uçuş 59 saniye sürdü 260 m'lik bir uzaklığı aştı.

* 1905 - Albert Einstein, özel görelilik kuramına ilişkin "Hareketli Cisimlerin Elektrodinamiği" adlı makaleyi yayımladı. Bu makale fizikte devrim niteliği taşıyor.

1928 - Alexander Fleming penisilini buldu. Bu antibiyotik ilaçla tedavide yeni bir dönem başladı.

* 1934 - ABD'li kimyacı Wallace Carothers

nylonu buldu. 1938'de ticari üretimine geçilen naylon bileşim yoluyla hazırlanmış ilk sentetik polimer lifi olmuş ve yapay elyaf sanayisinin doğuşunu

hazırlamıştır.

* 1942 - Atom Bombası

* 1953 - DNA

+ 1957 - Sputnik -1 uzayda. 4 Ekim 1957'de fırlatılan Sputnik-1 yörüngeye yerleştirilen ilk uydu olmuş ve uzay çağını başlatmıştı. Dünya çevresinde bir tam dolanımını 96 dakikada tamamlayan Sputnik-1 1958 yılında atmosfere girerek yanmıştı.

* 1960 - T. H. Maiman, yakuttan bir çubuk kullanarak ilk lazer aygıtını yaptı. Bu konuda daha önceden de çalışmalar olmasına karşın bugün anladığımız anlamıyla yapılan ilk lazer Maiman'a aittir.

* 1961 - İnsanlı ilk uzay uçuşu 12 Nisan'da SSCB tarafından gerçekleştirildi. Kozmonot Yuri Gagarin, Vostok-1 adlı uzay aracıyla Dünyanın çevresini 108 dakikada dolaştı.

* 1967 - İlk kalp nakli gerçekleştirildi. Güney Afrikalı cerrah Christian Barnard, tedavi olanağı kalmamış ağır bir hastanın kalbini bir trafik kazasında ağır yaralanan hastaneye getirilen ve ölmek üzere olan birinin kalbiyle değiştirdi.

* 1969 - Ay'a gidildi.
* 1972 - Elektronik posta (e-mail) geliştirildi.

* 1978 - İlk tüp bebek dünyaya geldi. İngiltere'de yapay dölleme sonucu hamile kalan bir kadın doğum yaptı. Bu tarihten sonra yapay dölleme yoluyla doğan tüm çocuklara tüp bebek denmeye başlandı.

* 1983 - Bağışıklık yetersizliğine yol açan AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) virüsü ilk olarak 1983'te Paris Pasteur Enstitüsü'nde, 1984'te ABD'de belirlendi. 1986'da Batı Afrika'da HIV2 adı verilen benzer bir virüs keşfedildi.

* 1985 - Paul Crutzen, Mario Molina ve Sherwood Rowland ozon tabakasında delik olduğunu ortaya koydu. Güneşten gelen zararlı mor ötesi ışınları süzen ozon tabakası deodorant yapımında ve soğutma sistemlerinde de kullanılan klorofloro-karbon gazlarının atmosfere karışması yüzünden en ince olduğu kuzey kutbu üzerinde delindi.

* 1987 - Philips firması ilk kompakt disk (CD) tanıttı. Aslında 1979 yılından beri var olan diskler başlangıçta yalnızca müzik ve diğer sesler için tasarlanmıştı. Günümüzdeyse CD'ler bilgisayar oyunları, filmler, müzik albümleri ya da bilgisayar programları gibi birçok değişik amaç için kullanılmaktalar.

* 1997 - Mars'a araç gönderildi.

* 1997 - İlk genetik kopyalama gerçekleştirildi.

Abilim GÜVENER

PROJE NASIL YAZILIR

Çoğunuz hayatınızda ilk kez bir proje hazırlıyorsunuz. Ne yazacağım? Nasıl yazacağım? sorularını kendinize defalarca sordunuz. Yukarıda örnek bir proje görüyorsunuz. İsterseniz "bir proje nasıl yazılır?" sorusunu bu projenin üzerinde yapalım.

Projenin adı : Kısa ve Öz

Giriş ve amaç : Yaptığınız çalışma, bu konuda başka çalışanlar ve aranızdaki farktan söz ediniz. Bu çalışmayı ne amaçla yaptığınızı açıklayınız.

Yöntem ve materyal : Bu kısımda

- Proje çalışmanızda izlediğiniz yolu,

- Gözlemlerinizi,
- Kullandığınızı materyal ve ölçü aletlerini,

- Yaptığınız deneyleri,
- Kontrollü deneyleri nasıl yaptığınızı

- Verileri toplama ve istatistiksel değerlendirme yöntemleri,
- Grafikleri çizmek ve yaptığınızı hesaplamalar,

Kısa ve anlaşılır bir dille yazınız.

Bulgular : Bu bölümde proje çalışmanızda elde ettiğiniz sonuçları yazınız. Sayısal sonuçları mümkün olduğu kadar çizelgeler ve grafikler şeklinde veriniz.

Tartışma ve sonuç : Bulgularınızı tartışırken geçerlilik nedenini, olumsuz sonuçlar varsa bunları açıklayınız. Yaptığınız çalışmada amacınıza ne ölçüde ulaştığınızı belirtiniz. Kendi

bulgularınızla daha önceki çalışmaların bulgularını karşılaştırınız.

Yararlanılan kaynaklar : İsteyen okuyucuların kaynağı kolayca ulaşabilmesi için bilgilerin eksiksiz ve doğru olarak verilmesi gerekir. Yalnız bu biraz kurallı bir iştir.

Bir kitabı kaynak gösterdiğinizde:

- Yazarın SOYADI-Adı (veya adının ilk harfi nokta) kitabın adı, çevirenin adı soyadı, baskı sayısı, yayınevi, yayın yeri, yayın tarihi yazılır.

Ör.

MAHAN B.H., Üniversite Kimyası. Çev. C. Şenvar ve E. Edgüer, 5. baskı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1989

Bir makaleyi örnek gösterdiğinizde:

Yazarın soyadı-adı, "makalenin adı", Derinin adı, Cilt no., sayı no., makalenin başlangıç ve bitiş sayfaları, yılı.

Ör.

SMITH M.A., "The nature of distribution functions for colliding systems", Journal of chemical Education, cilt 7, sayı 3, s.218-223, 1993

Sevgili öğrenciler proje raporunda gereksiz uzatma ve tekrarlardan kaçınınız. Projenizin yazım ve içeriğine çok özen gösteriniz.

Ayrıca yaptığınız çalışmanın raporunuzun aracılığı ile değerlendirileceğini de hiç bir zaman unutmayınız.

Proje Sahibi

: Göktürk Deligöz
Ersen Pala
Ersin Özen

Projenin Adı ve insanlara etkisi

: Sokak sütlerinde rastlanılan bakterilerin

Giriş ve Amaç

: **Önemli bir protein kaynağı olan süt, sağlıklı olan ineklerden sağlanabilmektedir. Süt sığırcılığında gerek süt üretimini ve gerekse kalitesini bunların dışında insan ve hayvan sağlığını tehdit eden hastalıklar arasında "mastitis" denilen meme yangıları önemli yer tutmaktadır. Mastitisli ineklerden alınan süt örneklerinde önemli olan patojen bakterilerin tespiti ve insan sağlığına zararlarıdır.**

Yöntem ve Materyal : Aydın ili merkezinde bulunan ve sokakta süt satışı yapan işletmelerdeki mastitisli ineklere ait 100 adet süt örneklerinin hijyenik koşullarda uygun besi yerlerine ekilerek inkubasyona tabi tutulmuştur.

Bulgular : 100 adet süt örneğinde % 65 staphylococcus avreus, % 12 Escherichia coli, % 6 Protus sp., % 4 Streptococcus sp., % 4 Corynebacterium sp., % 4 Candida albicans, % 1 Pasteurella multocida, % 1 Pasteurella hemolytica, % 3 oranında Pseudomonas sp. izole ve identifiye edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç : Açıkta satılan sütler içerdikleri bakterilerin nedeniyle potansiyel tehlikeydedir. Isıtma ile yapılan pastörizasyonu ile sütün besleyici niteliğinin değişmesi nedeniyle, dışarıda satılan günlük pastörize sütlerin yada UHT yöntemiyle edilen steril süt kullanımı oldukça sağlıklı ve güvenilirdir.

Literatür

: ~ Prof. Dr. AYTUĞ N.C. "Mastitis ve Tedavisi" Top - Kim Yayınları, İstanbul, 1989

- Prof. Dr. ÖZALP E. "Süt Ürünleri Teknolojisi" (1979)

DUYGUSAL

Duygu ÖNTAŞ

"BOŞ"LUKTASIN

Ellerine dokunmak gelmiyor içimden... Bakışların donuk ve anlamsız. Gözlerine de bakamıyorum. Hayatta olup olmadığını anlayamıyorum. Bir insan nasıl bu kadar duyarsız olabilir? Ben mi fazla hassasım? Nasıl olur da yaşama; yaşamaya dair bunca şey varken, konuştuğun şeyler bu kadar anlamsız olabilir? Bağırıyorsun, seslerin geliyor. Gene birilerine günün anlam ve önemini bildiren, bol dedikodulu hafif (!) abartılı bir nutuk atıyorsun. Buraya geldiğinde de böyle miydin sen? bana niye sana ait olmayan düşünceleri savundun peki? Çoğu zaman kendimde aradım suçu. Ama nerede hata yaptığımı bulamadım. Çünkü problem benden kaynaklanmıyor. Sorun senin kendini tanımaman. Aynaya bakarken görmüştüm seni; sözde her yerini incelemiştin ve bana bakıp; ne kadar güzel olduğunu ve kendini ne kadar çok sevdiğini söylemiştin inanmıyorum, inanmıyorum! Kendini incelerken sana göre küçük ama bana göre çok önemli bir ayrıntı vardı. Sen gözlerinin içine bakamıyorsun. Keridinle yüzleşmekten korkuyorsun. Baktığında içindeki seni görüyorsun. Gerçek "SEN" i. Bu yüzden hep kaçırırsın sen gözlerini gözlerinden. Biliyorsun ki gördüğün şey canını sıkacak olmak istediğin şey, gördüğün olmayacak. Ayazlar estirecek yüreğinde. Tabii hâlâ üşümeyi biliyorsan. Sonra ağlayarak unutmadıysan ağlamayı insanlara masum görünmeye çalışacak ve kendine yandaş edineceksin. Nasıl olsa etrafında senin gibi çok var.

Geldiğinden beri kendini bir oyunun içinde buldun. Senaristi ve başrol oyuncusu sen olan bir oyun. Daha önce kimseler sana başrol teklif etmediği için şansını denemek istedin. Figüran hayatından kurtulmaktı amacın. Ve şöhrret (!) basamaklarını tırmanırken merdiven olarak kullandın insanları (senin gerçek yüzünü göremeyenleri) onlar sana güveniyorlardı. Daha doğrusu yarattığın ve arkasına saklandığın karaktere. Boşluklar vardı içinde hatta uçurumlar. Neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilemeyecek kadar cahil, eksiklerini kendi içinde oluşturmaya karar veremeyecek kadar özgüvensiz... Kendinden kaçtıkça; başkalarına tavizler veriyorsun. Çünkü senin kendine veremediğin desteği sağlıyorlar ve gittikçe küçülüyorsun gözümde. Sen kendine yarattığın sanal alemde hazırladığın senaryolarına devam et. Mutlu olup da bunun doruğuna ulaştığını düşündüğün anda göreceksin ki yok olmaya mahkum küçük bir toz zerreciği olmuşsun.

GÖKYÜZÜNÜ İSTİYORUM!

Bugün dünyanın çeşitli yerlerinde pekçok kişi bir uğraş olarak yıldızları izlemekte, gecelerini yıldızlarla geçirmektedir. Astronomiyi diğer bilim dallarından ayıran en büyük özellik herkesin bu bilim dalıyla uğraşabilmesidir. Her yıl yeni bir yıldız keşfeden ya da patlayan bir yıldız profesyonel gözlemcilerden önce keşfeden amatör gözlemciler çıkmaktadır. Ama bu amatör ve profesyonel gözlemcilerin olanakları gittikçe kısıtlanmaktadır. Hem de farkında olmadan... Bu kısıtlamaya "ışık kirliliği" denmektedir. Pek çoğunuzun ilk kez duyduğu bu söz ışığın yanlış yerde, yanlış zamanda ve yanlış miktarda kullanılması olarak tanımlanabilir. Bulunduğunuz yerde geceleyin gökyüzüne bakın: Görebildiğiniz yıldız sayısı iki elin parmaklarını geçmez. Halbuki 17 Ağustos depreminde kenderlerini sokağa atabilenler gökyüzünün bu kadar ışıltılı olmasına şaşırarak ifade ettiler. Bütün bu aydınlatmaların elektrik kesintisi yüzünden sönmeye gökyüzünün aslında ne kadar mükemmel olduğunu yakalama fırsatı verdi insanlara.

Belki gökyüzü büyük kentlerde hiçbir zaman zifiri karanlıktaki gibi parlak görülemez. Ama ışıklar doğru kullanılırsa hem gözlemcilerin işini kolaylaştırır, hem kendi göz zevkimizi artırır.

İşık kirliliğini oluşturan ışıkların kaynağı tektir: Doğrudan ya da yerden yansıyarak havaya, uzaya giden ışıklar. Halbuki hiçbir ışık uzayı aydınlatmaz diye konmaz. Yolu, reklam panosunu, odayı aydınlatmak için konur.

Böylece ışık kirliliğinin ikinci bir zararı ortaya çıkar: Enerji kaybı. Bunun sebebi de ışık kaynaklarının enerjilerinin bir bölümünün ya da tamamının uzayı aydınlatmak için kullanılmasıdır. Yapılan bir araştırmaya göre yanlış aydınlatmadan dolayı her yıl ABD'de bir - bir buçuk milyar dolarlık bir enerji kaybı ortaya çıkıyor. Günümüz Türkiye'sinde enerji sıkıntısı çekildiğini düşünecek olursak, aslında bu konunun çok da önemli olduğu çarpıcı bir şekilde gözler önüne serilecektir.

İşık kirliliğinin giderilmesi konusunda yapılacak çalışma lambaların gönderdiği ışığın aydınlatılması istenen yere gitmesinin sağlanmasından ibarettir. Uzaya giden ışık bir fayda sağlamayacaktır. Bu şöyle ifade edilir: Eğer siz ışık kaynağını uzaktan, doğrudan görüyorsanız bu kötü bir aydınlatmadır. İyi bir aydınlatmada lambayı görmezsiniz yalnızca lambanın aydınlattığı alanı görürsünüz. Aydınlatılan bölgede gözü alan bir parlaklık oluşmaz. Unutulmaması gereken "çok ışık çok iyi aydınlatır." mantığının yanlış olduğudur.

Eğer ışık kirliliği önlenirse gökyüzünün, gözümüzün görebildiği ölçüde yıldızlarla donatıldığı anlaşılacaktır. Bu sadece gök bilimcileri için gerekli ve yararlı değildir. Yıldızları seyretmek hepimizi mutlu eder. Eğer enerji tasarrufu sağlamak isteniyorsa işe uzayı aydınlatan, üstü açık ışık kaynaklarını kullanmayarak başlamalıdır.

Mehmet DÖNMEZ

İçimdeki şeytanla başbaşa

Uzakta bekleyen çok şey var beni... Özlemler, rüzgârlar, insanlar, yollar. Derin çığlıkların ortasında yaşayan melodilerdim belki de ben, ya da hep o çığlıklarla büyümek isteyen küçük bir notaydım kaybolan. Bilinmezliğin gösterdiği yöne doru mu gidiyordum yoksa? Acaba özlemlerim okyanuslara mı gömülüyordu, duygularımı rüzgâr mı süpürüyordu? Bilemiyorum...

Her sabah uyandığımda, rüyalarımın yağmur sularıyla birlikte sokağın bilinmez yerlerine doğru sürüklenip kaybolmasına tahammül edemiyordum. Çok sevdiğim insanların bakışlarının güneşi değil de, mum ışığını andırması korkutuyor beni. Kaybolmamalıydım bu fırtınada ben. Her zaman gidebildiğim yere kadar yüzmeliydim gözyaşlarının içinden sıyrılıp. Ne de sıcaktı burası, ne kadar da derindi sular?... Bazen bırakıyordum kendimi suların acımasız dalgalarına, tutunmaya çalışıyordum balıkların kuyruklarına ama onlar bırakmak istiyorlardı beni çaresizce. Her şey acımasızdı, kördü umutlar... Her şeye isyan başlatmışım içimdeki ülkede. Bazen sisteme, bazen kadere, bazen de bilinmezliğe haykırıyordum. Bağırıyordum, fakat suları aşmıyordu sözcükler,

kalplere ulaşmıyordu cılız kanatlı sevgiler. Uzaklarda duran bir deniz feneriydim belki de. Herkes kendi yolunu bulmak için kullanıyordu beni, bense yerimde sabit izliyordum çaresizlik içinde çırpınanları, çok ilginçti ilişkiler, büyüydük beklentiler... İçinden çıkılmaz bir hal aldı tüm bastırılmış duygular, şeytanla baş başayım buzların üzerinde. Ayaklarım üşüyor, gözlerim kararıyor, ümitlerim tükeniyor. Bileniyordum, göremiyordum...

İçimdeki timsahı devirmeye çalışıyordum. Belki de yağmur damlalarıyla kaybolmak yerine, tekrar filizlenmeye çalışıyordum beklenti girdabında. Uzaktan, karanlık bir yerden bir çift göz izliyor beni. Bir anda kayboluyor gecenin sessizliğinde gittikçe. Uzaklaşan ayak sesleri, yarasaları uçuruyor her yerden, içimdeki her şeyi bir anda savurup, atlamak istiyordum bulutlardan okyanusun en derin yerine kadar. Haykırışımın duyulmamasına artık bir son vermeliyim ben. El bombasının pimini çekme vakti geldi mi? Yeni aşkların kokuları, tükenmiş hayatların sessizliği. Kaybolmak hiçbir şey. Önemli olan en son deniz fenerini bulabilmektir sevgili...

Ozan ÖNEN

BİR DÜNYA DÜŞÜ

Bir düşün var... Bir dünya düşü. Yepyeni bir dünya benim düşlediğim. Yaşama bilimin şekil verdiği, insanlık için faydalı şeyler yaptığı bir dünya. Silahların olmadığı, geleceğimizi savaşların değil de bilimin belirlediği bir dünya istiyorum.

Hayallerin sınır tanımadığı her şeyin özgürce konuşulup tartışıldığı bir dünya. En uzağa gidebileceğimiz, ağacın en üst dalındaki meyveye ulaşabileceğimiz dünya. Bunun için bilimadamlarının yönettiği bir dünya istiyorum. Bilimin hiçbir engel tanımadığı fakat savaşlara da alet edilmediği bir dünya. Böylece bilime daha çok yatırımın yapıldığı ve sonsuz bir kumsalda bir kum tanesinin daha öğrenildiği bir dünya.

İnsanın insanlığın koruduğu bir dünyaya benim özlemim. Dünyaya egemen olmanın peşini bırakıp

da insanların, kendilerine "dünya nasıl daha yaşanılabilir bir yer olabilir?" sorusunu sorduktan; kendi kuyularını kazmayı bıraktıkları, birbirlerini öldürmedikleri bir yer istiyorum. İnsanın çevresini ölüm saçan atıklarla bakıp kirlilettiği, geleceğini karartmadığı bir dünya bu... Denizin mavi, ağacın yeşil, bulutun beyaz ve yağmurun bereket olduğu bir dünya benim istediğim.

Sakat bebeklerin olmadığı ve artık ağıltan çocukların ölmediği bir dünya istiyorum. Ve tüm bunlar olacak... Biliyorum... Bir gün gelecek, en uçuk hayallerimizin ötesindeki şeyler gerçek olacak. Tıpkı bundan önce olduğu gibi (Diş çürümelerini önleyecek bir şey bilsalar da iyi olur hani...)

Ali Nazmi ÖZYAĞCI

SONBAHARIN GÖZYAŞLARI

Kuru bir sonbahar sabahıydı. Kurumuş yapraklara yaşlı birinin düşen takvim yapraklarına baktığı gibi bakıyordu. Belki henüz gençti ama kendini çok yaşlı ve yalnız hissediyordu. Sürüden ayrılan göçmen kuşlar gibi yalnız... Kopan takvim yaprağını ömründen çalınan bir gün gibi düşünen geçkinler kadar yaşlı...

Çocukluğunu hatırladı birden, yalnız ve kendi halinde geçen çocukluğunu. Kendine kurduğu ve içine kimseyi almadığı dünyasını... Kendinden bir şeyler bulduğu tek kişi olan dedesini hatırladı sonra ve onun kendisine verdiği haciyatmazı... Usul usul merdivenin basamaklarından iniyordu şimdi geçmişe doğru. Haciyatmazıyla konuştuğu günleri hatırladı. Ona herşeyini anlatırken o da kafa sallıyormuş gibi öne arkaya giderdi. Bir de aynadaki çocuk vardı... Hüzün vardı onda. Herkes masallarla, ninnilerle büyürken kederleriyle kaygılarıyla büyümüştü o. Parlayan gözlerinin derinliklerinde bir yerlerde bir burukluk gizlenmişti saklambaç oynayan çocuklar gibi. En büyük hayali aynadan çıkıp gerçek hayata karışabilmektir bir gün. Sonsuz zamanlarda bir an... Sevebilmek, güvenebilmek insanlara bir an içinden

geldiğinde. Gözlerindeki çocuğun çekip gitmesi, oynamaktan vazgeçmesi istediği. Onun yerine sonsuzlara uçan bir güvercin olmalıydı gözlerinin derinliklerinde parlayan. Aslında korkuyordu gerçek hayattan ve bu hayali gerçekleşirse yaşayamayacağını biliyordu çocuk...

9-10 yaşlarındaydı dedesi masalını bitirince artık ciddi birşeyler konuşacaklarını söylediğinde. Ona yavaş yavaş anlatmıştı artık büyüdüğünü ve haciyatmazla konuşmamasını. Aslında onun insanlar tarafından yapılmış cansız bir oyuncak olduğunu söylediğinde yaşadığı hayal kırıklığını bunu her hatırlayışında yaşıyordu. "Hayır" diye haykırmak istedi ama çılgınlık beyninde yankılanarak yüreğine gömüldü. Karşı gelemedi. Usul usul çiseleyen yağmur gibi ağlamaya başladı. Peki ya aynadaki çocuk? Dedesine onu sordu. O da mı hayaldi? Onun hayal olduğunu duymayı yeğlerdi uyduruk bir oyun arkadaşı olduğunu öğrendiğinde. Avucunda sıkıştırdığı kuru yapraklar gibi sıkışıyor, eziliyordu şimdi yüreği...

Bir daha ne haciyatmazıyla oynadı, ne de aynaya baktı. Büyümek buyusa eğer neden büyüklerin mutsuz olduğunu anlıyordu. Acıyordu büyüklere şimdi ve kendine büyüdüğü için.

İki ev ötede haciyatmazla oynayan bir çocuk gördü. Geçmişten hıncını almak istercesine bağırarak istedi. "Haciyatmazlar konuşmaz" diye. Sonra vazgeçti kendi kendine, "Bırak" dedi "Biraz daha çocuk kalsın ve biraz daha mutlu." Bir iki kuru yaprak uçtu havada... Son kez...

Didem KORKMAZ

İNTERNETTE EDEBİYAT GÜNLÜĞÜ

Günümüzün en popüler olaylarından birisi olan internet iletişim ve bilgi ağı, binkim sahibi olmamız açısından da yararlı olmaya devam ediyor. İnternet üzerinde herşeye ulaşabilmemiz mümkün. Özellikle edebiyatla ilgilenenler birçok bilgiyi internette bulabilirler. Japon edebiyatından, Fransız Edebiyatına, şiirlerden aykırı deyimlere kadar herşey bulunabilir. Size bu bölümde internette edebiyat siteleri hakkında bilgi vereceğim. Türkçe şiirler okumak, kendi şiirlerinizi internette görmek için www.siiir.gen.tr veya www.antojoi.com adresleri yararlı olabilir. www.angelfire.can/de/dey.mv adresinden türkçe aykırı deyimleri bulabilirsiniz. Eğer türkçe metinlerle ilgileniyorsanız www.interreks.com/books/ adresinden bu metinlere ulaşabilirsiniz.

Yararlanabileceğiniz diğer adresler; (YABANCI)

Kitaplar ve yazarları : www.selfknowledge.com

Felsefe : classics.mit.edu

İngiliz Edebiyatı : etext.lib.virginia.edu/

Alman Edebiyatı : Librarg.byu.edu/~rdh/prmss

Fransız Edebiyatı : cedric.cnam.fr/abu

Japon Edebiyatı : lang.nagoyau.ac.jp/~matsuoka/

Türk Edebiyatı Vakfı'nın adresinden çeşitli etkinliklere ulaşabilirsiniz.

TEDEV : Bornova.ege.edu.tr/~sshain/tedev

Aslı BÜTÜN

En son ne okudunuz?

FIRAT SUYU KAN AKIYOR BAKSAMA

Yaşar Kemal

Bu kitap Kurtuluş Savaşı sonrası yeni bir yaşama başlamak isteyen, bu yeni yaşam için Rumlar tarafından terk edilmiş bir adayı seçen Poyraz Musa ile ıssız adayı terk etmemiş ve bu adanın konuculuğunu yapan genç bir Rum Vasılı arasındaki maceralı, duygusal, hüzünlü, sevinçli, olayları anlatıyor. Tabiki bu olaylarda insanın insan yapan değerler okuyucunun önüne seniyor.

Hikayenin sonunda Vasılı ile Poyraz Musa çok iyi arkadaş olurlar ve ada yavaş yavaş dolmaya başlar.

Kitap boyunca insana yaşam sevinci katan olaylarla dolu olan bu kitabı okumanızı tavsiye ederim.

Cansey SOYBAN

BEYAZ KALE

Orhan Pamuk

Bu kitap hayata açılan yeni bir pencere gibi. İçerisinden bakan, dışarıya, dışarıdan bakan kişi içeriye olduğu gibi görebiliyor. Kitap, Orhan Pamuk'un yazdığı kitaplar arasında bence dili en sade ve anlaşılır olanı.

Orhan Pamuk bu kitapta 17. yüzyılda Osmanlılarca tutsak edilen bir Venedikliyi anlatıyor. Bu kimse köle durumuna düştükten sonra bir Türk onu alır ve artık değişik bir yaşama başlar. Kitap boyunca ondan bazı bölümlerin gerçek hayata ilişkisine hayret edebilirsiniz ama mutlaka okumaya değer!

Yenayp ARSLAN

TANİOS KAYASI

Amin Maaleni

Yazar çok iyi bildiği Asya ve Akdeniz çevresi kültürlerinin söylençelerini başlarıyla işlemiş. Genellikle Dağ Tanıçesi'nden alıntılar var. Yazar İsrail'deki Tanios Kayası'nın gizemini geriye dönerek anlatıyor. Değişik dinlerin yaşandığı Kafkasya'da bir şeyh ve ona bağlı bir halk. 19 yy'da bir patığın öldürülmesiyle Avrupa ülkelerinin odaklaştığı bölgenin birden hareketlenmesi anlatılıyor. Hayal ürünleriyle süslü etkileyici bir roman.

Didem UNAT

MAVİ SÜRGÜN

Cevat Şakir Kabaağaç

Eser, Halikarnas Balıkcısı'nın yaşam öyküsünü anlattığı romanı. Konusu İstanbul'da yazdığı bir yazı üzerine İstiklal Mahkemesine çıkarılışından, İstiklal Mahkemesi'nden Bodrum'a kadarki yolu bir sürgün (I) olarak 3,5 ayda almasından bahsederken Bodrum'da yaptıklarını da esprili bir dille anlatıyor. Bu sırada dönemin hukuk anlayışına ve idari bozukluklarına ışık tutarken, Bodrum hakkında da oldukça başarılı bir inceleme olarak kabul edilebilir.

Mehmet ÖGÜZ

ŞİİR KÖŞESİ

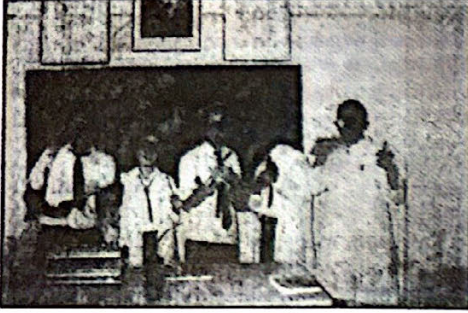
EALPın KARAĞAÇ

TANIK

- Sabah ayazı üşütüyor seni
- Kemiklerin sızlanıyor
- Bütün sanatlı anlatımlar
- Düz geçiyorsun bir solukta
- Manzarada birkaç sabahçı kaftvesi
- Bir üst geçit, kamyonlar
- En çok kamyonlar uyuyor
- Sonra bir sessizlik çıkıyor sabahçı kaftvesinden
- Elinde bir tabanca var
- Seni vuracak sanıyorum
- Kamyonları vuruyor. Hepsini, hepsini vuruyor.
- Soruyorlar sessizliğe "pişman mısın?" diye...
- Hayır diyor.
- Ama ben tüm tanıklığımdan pişmanım
- Kimse beni görmüyor.
- Yüzündeki geometride şekilden şekle giriyorum
- Koşuyorum bir zaman, bir yemini tekrarlar gibi
- Soluksuz koşuyorum.
- Sonra su gibi kayıyorum sakaflarımdan
- Son gülüşlerin bizi hep es geçtiği
- Lanetlenmiş sokaklarda ama kuruncu yuvalarımdan sakınarak
- Koşuyorum
- Sonra su gibi kayarak dudajımın üçgeninde birikiyorum
- Koşuyorum
- Bir anda sessizlik tüm bilgeliğimle karşıma dikiliyor.
- Aynı kehanet i tekrarlar gibi susmadan yüreim
- Bir avjın ruh halinde çarpıyor
- Sonra avcı silahını bana veriyor, sessizliğe boğuluyor ortalık
- Vur kendini diyor yapamıyorum
- Beni vuramazsın diyor inanmıyorum
- Bir bardağa dolduruyorum tüm benliğimi
- Su gibi dudajımın üçgeninden karanlığa akıyorum

MİNİ TEST

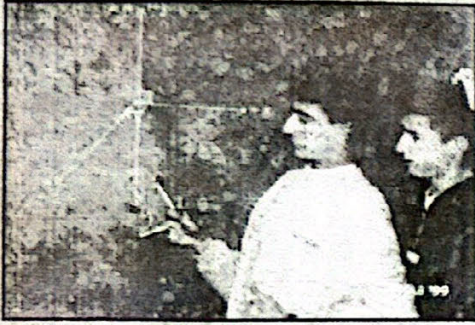
KİM BUNLAR?

- a) Bakırköy Fen Lisesi öğrencileri
- b) Çeştepe Kaynakçılık meslek Okulu öğrencileri
- c) Anı Maya ve arkadaşları
- d) Okulumuzu ilaçlamaya gelen zirai mücadele kurumunun elemanları
- e) Laboratuvar dersi öncesinde bizimkiler

Doğru yanıt e

BİR FOTOĞRAF

- Yorumsuz -

BU AKŞAM HER ŞEY ÇOK GÜZEL

O da diğerleri gibi söz yazıp, bestelerini hazırladıktan sonra televizyondaki yerini almıştı. "Bu akşam ölürüm, beni kimse tutamaz" sözleriyle ilgi çekici bir hale bürünen şarkısı, onun ağızdan ağıza dolaşmasına yetmişti bile.

Murat Kekilli, bu parçasıyla ne kadar çok konuşulsa da müziğinin sevenleri olduğu kadar sevmeyenleri de var. Fakat, her müzikte olduğu gibi bu parçanın da bir tutkun kitlesi var. Hani şu, şarkıyı elli kere dinledikten sonra sıkılmayanlar işte. Sanatçı Kekilli "Bu akşam ölürüm..." diye haykırırken, onlar da yaşamlarını bir kenara bırakıp, kendilerinden geçiyor, nereden geldiğini bilmedikleri bir acının bedenlerine sahip olmasına tanık oluyorlar.

Acı, saklandığı yerden aniden çıkıp inançsızlık ve belki de umutsuzluklarla birleşerek, onu yavaş yavaş yolun sonuna geldiğine inandırıyor. Bu etkinin, birkaçının üzerinde görülmesinden sonra Murat Kekilli'nin masum yüzünü haber bültenlerinde görmemek elde değil. Sorular kurnazca onu istenilen noktaya getirmeye çalışıyor. Şarkının içeriği ile ilgili tüm bu sorular ona, bu sözleri dinledikten sonra ölüm maskelerini yüzlerine geçirenlerin sorumlusu olduğunu itiraf ettirmeye çalışıyor. O ise "Müzik erişmesi gereken yere ulaşır", ya da "Müzik onda kendinden bir parça bulanlarındırı" gibi seyircileri tatmin etmeyen cevaplar veriyor. Sonunda, konunun ne kadar açıklığa kavuşmadığı düşünülse de, sanatçının üstü kapalı cevapları kılıdı çözmeye yetiyor. Onun bu sözleri ne amaçla yazdığını arayan bizler, şarkının aslında sanatçının bir aynası olduğunun farkında değiliz. O, sözlerinde kendini anlatıdursun, dinleyiciler de kendilerinden bir parça ararlar.

Kimisi ölürcesine sevmenin verdiği acıyı hatırlarken, kimisi de yeni aşkların tutkusunu yaşıyor bu şarkıda. Kitleler müzikle birleşiyor, kitleler müzikle seviyor, müzikle ayrılıyorlar adeta. Bu akşam, herşey çok güzel. Çılgık çılgık baştan sona...

Barbaros BENSOY

BİR BAŞKADIR YATILI

Kimilerine göre çok caziptir dışarıdan, kimileri içinse bir işkence... Aslında yaşayan için, askerde gün saymak gibidir yatılı okumak. Yaşamış ve dolayısıyla bitirmekte olan içinse askere gitmek gibi.

Eviden, aileden, yaşayışın monotonluğundan farkedemeyip "rutin" diye itham ettiklerin arasında gizliye gülümseyen keyifli anlardan, annenin "sevmeye mahkum" olduğun yemeklerinden, kardeşlerinden, birlikte çiğnediğiniz yasaklar sonrasında "biraz muzur, biraz masum" hissiyle içini allak bullak eden küçük mutluluklardan, "ahbablarım gece uykusunda biraz olsun eğlensin" düşüncesiyle yaptığın şiirin ve iyi niyetli (!) şakalardan, çoğu kez beş yaşında çocukmuş muamelesi görüp attığın her adım için izin almalardan ayrılmak ezer içini.

Ne de olsa bıraktığın evindir, kardeşlerindir, gende buruk bakışlarla gidişine eşlik eden.

Yatılı çok başkadır çok...

Evinde sabah vakti uykunun en tatlı yerinde kalkmak zorunda olduğunu hatırlatan saatten daha sevimlidir bir kere uyanış zili. Sonra, evinde sıcak yorganından sıyrılıp, o masada duran saate uzanmalısındır susturmak için. Yatılışken böyle eziyetler çekmezsin. O zil kendi kendine çalar, çalar ve susar ve sonra yeni "beş dakikacık", "on dakikacık", "on beş" dakikacık" lar getirir göz kapaklarını zorlamadan.

Ama ben kahvaltılı zillerini sevmem o kadar çok. Uyanış zili, "uyanmıyor zavallı, biraz daha yatsın bari" diyen şefkatli annense; kahvaltılı zili "hadi uyan artık kalkmıydın! Kalktıysan yürü aşağıya!" diye bağırarak sevimsiz gardiyandır. Anneyi geri çevirmek kolaydır. Nasıl olsa affeder. Gardiyan böyle değildir ama! Kalktın, kalktın; kalkmadın yandın...

Alternatifleri değerlendirmeyi de öğrenirsin yatılıda. Evinde kuş sütüne kadar hazırlanmış bir kahvaltıda ne yiyeceğini şaşırırsın, derken gözün doyar ve aç bir mideyle kalkarsın sofradan.

Yatılıda öyle değildir işte! Yumurtayı kenara koymayı, balın ve peynirin çok daha güzel, yemeğe değer olduğunu (genelde başka seçeneğin de yoktur), onları almanın pekala daha mantıklı olduğunu öğrenirsin.

Okula geç kalmanın hiç de iyi bir meziyet olmadığını da öğrenirsin, müdür muavininin sıraya dizilmiş öğrenciler önünde konuşmasına çoktan başlamış olduğunu farkedince. Ve tam bu esnada sen gömleğin dışarıda, ayakkabı bağcıklarının açık, okul binası-yatakhane istikametini arşınlamaktasındır. Çünkü bir an önce o sıraya karışıp hiç bir şey olmamış gibi davranmazsan çok canım yanacaktır. Büyük bir kalabalığın önünde şatafatlı övgülerle onure edileceksindir ki, bu senin hiç de hoşuna

gitmeyecektir.

Ders saatlerini dakika, hatta saniyeleri sayıp işlem pratiği kazanarak dolu dolu geçirmek öğrenciliğin ve okulun her döneminde aynıdır. Yatılı olsan da, olmasan da.

Fakat öğle yemeğinin bir ders kala midedeki acı feryatlara karşı acız ve çaresiz kalmak aynı değildir. Hele o kalan bir dersi saymak hiç aynı değildir.

Öğle yemeğini görünce uğradığın hayal kırıklığı da aynı değildir hayat boyu karşılaştıklarınla. Çok daha acıdır, çok daha umut kırıcı. Çünkü bilmektedirsin ki, aynı kuru fasulye ve bulgur pilavı akşam yemeğinde de misafir olacaktır tabldotuna.

Dedim ya, yatılı başkadır, çok başka.

Dinlenme saatlerinde "hiç dinlenememe" durumunu sadece yatılıda yaşarsın. Bir dirhem uyku için kırk yıl köle olacak efendi ararken; oyun oynama, eğlenme, gerekirse seni çileden çıkarma isteği aynı saate çakışan oda arkadaşını ancak yatılıda bulursun çünkü.

Etüd saatlerine koltukların kitap dolu gidersin. Üç saat dolu dolu uyuyup, saat on oldu mu iç huzuruyla gidersin odana. Yarım saatin nasıl geçtiğini anlamazsın derken "yatma zamanı" gelir. İşte vakit, sınırsız geyiğin vaktidir. Saatler çok sinsidir o zaman. Adeta susturur, azarlar "tik tak" larını ve keserler seslerini.

Bu zaman zarfında sen "zamandır, geçer" kavramından öyle uzaksındır ki, göz kapakların "60 model Anadol" ların otomatik camları gibi şak diye düşmeden hissedemezsin o tik tak seslerini, hayal meyal de olsa.

"Uyan" zili, "Kahvaltılı" zili hep aynıdır, sadece göz altlarındaki mor halkacık sayısı değişir günden güne... Gerisi hep aynıdır, aynı ve güzel.

Derken "ayrılma vakti geldi" der, omzuna vuran el. Ya vakit dolmuştur, ya da sevimsiz mecburiyetler çalmıştır kapını. Askere gitmek için hazırlanırsın, Asıl o zaman başlar "rutin" ler ve "sıkıcı" lar.

Son bir kez bakarsın müthiş anılarla dolu odana ve yeniden uğrama şansı gelip çatana kadar biraz ümitli, biraz sabırsız beklersin.

Ve o günler, seneler önce köhne bir balıkçı barınağından yediğin midye gibi yapışır kalır damağına.

Öylesine bir keyif, öylesine bir tat!

Bambaşkadır yatılı, bambaşka...

Aslı AKYOL

7 renk: S İ N E M A

SİNEMA ve "OSCAR" ÜZERİNE...

Beyaz Perde... Renk renk diyar diyar doluşturdu bizi... Soğuk buzullardan sıcak sahillere, sıcak çöllerden serin sulara, yeşilden sarıya, sarıdan beyaza, beyazdan siyaha, gökkuşağına, geçmişten geleceğe, sonsuzluklara...

Eğer istersen; sen de başarabilirsin! Ulaşabilirsin gökkuşağına. Düşlerin gerçeğe uzanan köprü; gözlerin seni cahliliğin hücrelerinden bir nebze ışıkla besleyen pencereler, ruhun gökkuşağının yedi rengini arayan dünkü çocuğun ruhu hala! Bekle ulaşacaksın. İzle beyaz perdedi! Sus, konuşma yalnızca bırak kendini onun tuhaf ninnisine! Ve içine umut ışığıyla hayatın renkleri dolsun! Ve, ve haykır yıllar sonrasına da, artık dünyada olmasan da "Ben varım; BİZ VARIZ!" diye!

İşte sinemanın "bence" tanımıyla yeni bir köşe. sinema uzama farklı ve irdeleyici bir bakış açısıyla eFEN'in Ses'inden sizlere sesleniyor. Burada bundan sonra sizlere sinemanın büyüsunu az da olsa hissettirmeye ve ayaklarınızı yerdere kesmeye çalışacağım. Kimbilir, belkide sizi o tuhaf, camekanlı dünyaya ben götürürüm her ne kadar orada olmasam da...

Neyse, lafı fazla uzatmadan işte karşınızda 7 renk : SİNEMA...

Sinema dünyasının yakından tanıdığı kırmızı halıları, beyaz limuzinleri, eşsiz organizasyonu ve pırıl pırıl parlayan ünlülerle bir vazgeçilmez haline gelen ve bütün sinema severlerin ve sinema sanatçıların ilk ve tek idolu olan Akademi Ödülleri her zaman ki gibi bu yıl da sahiplerini bir pazar gecesi bulacak. 26 Mart'ta, Los Angeles, Dorothy Chandler Pavillion'da yapılacak tören için heyecanlı bekleş başlandı. Özellikle

adayların da belli olmasıyla tam bir çılgınlık aldı başını gidiyor. Filmlerin sponsor firmaları bu "Millennium Oscarları"ndan hiç değışe bir tanesini alabilmek için reklam çalışmalarını abartmış durumdadır. Kimi firma bunun için bankadan kredi bile almış. Tabii bunlar Akademi Üyeleri'ni etkiler mi, orası şüpheli, fakat filmlerin tirajını oldukça yükselttikleri kesin. Ayrıca bu yıl ilk kez Oscar Töreni'nde bir sponsor amblemi görüceğiz. Bu şansı firma ise Pepsi. Pepsi, Oscar için hazırladığı özel içecekleri aylar öncesinden piyasaya sürdü ve sinemalarda satışa çıkardı. Ve tanesi 2,99 dolar olan bu içeceklerden Amerika'da 1 milyonun üzerinde satıldı. Ayrıca dünyada 200 milyon kişinin izlediği Oscar Töreni sırasında televizyondan gösterilecek reklamların bir saniyesi yarım milyon dolarmış. Bütün bunlar da gösteriyor ki, bu yılki Oscarlar sahiplerine her zamankinden daha şaşaalı bir törenle olacak. Yani tam 2000 yılına yakışır bir şekilde...

Peki bu önemli adaylar kimler? İşte 23 kategorideki adaylardan ve aday olması GEREKENLERDEN bazıları...

Bu yıl en iyi film kategorisinde yarışan adaylar, aslında geçen yıllardakiler kadar iddialı değiller. Ve bu kategoride Oscar'ın hangi filme gideceği bir süpnez olacak. Ancak American Beauty ve Tom Hanks'ın Amerika'da gişe rekorları kıran filmi The Green Mile en kuvvetli adaylar arasında. Diğer adaylar ise ülkemizde de gösterime giren; The Sixth Sense; The Cider House Rules ve the Insider. Aday olması beklenenler, fakat alamayanlar ise, Oscar'lı genç oyuncularıyla ve iyi senaryosuyla hafızalara kazınan Mr. Ripley ve Kasırga filmleri. Ayrıca diğer düş kırıklığına uğrayan filmler ise The Matrix, Fight Club, Being John Malkovich ve Notting Hill oldu. Adaylık galipieri ise American Beauty(8) ve Sixth Sense(6). Bu yılki Oscar'da bir diğer önemli süpnez de bence 11 yaşındaki aktör Haley Joel Osment'in Sixth Sense'deki performansıyla en iyi yardımcı aktör olması olacak. Ancak bana kalırsa bu çocuk Hollywood'a mal

olmuş bir reklam malzemesinden başka bir şey değil. En iyi erkek oyuncu dalındaki adaylar ise oldukça yetenekli (Her ne kadar bu yıl da aday olması beklenen Oscar ve gişe canavarı Tom Hanks olmasa da...) Russell Crowe, Rishard Fransworth, Sean Penn, Kevin Spacey ve Denzel Washington bu daldaki adaylar. Favoriler ise Kevin Spacey ve Denzel

Washington. En iyi kadın oyuncu dalındaki adaylar ise Anette Bening, Janet McTeer, Julian Moore, gerçek bir yetenek olan Meryl Streep ve Hilary Swank. Meryl Streep ve Julian Moore en kuvvetli adaylar. Meryl Streep Kalbin Müziği isimli filmdeki performansıyla oldukça iyi, ancak bu ödülü alma yolundaki en önemli kozları ise geçen yıl da aday olmuş olması ve de filmi için ilk düşünülen aktrisin Madonna olmuş olması (Yönetmen, Madonna'yı beğenmeyince filmi çıkarıp ve böylece Akademi Üyeleri'nin son derece "quick" oldukları Madonna'dan kurtulmuş olmuştur.) Bu daldaki hayal kırıklığına uğrayan isim ise Julia Roberts oldu. Nedenise; Akademi, bütün dünyayı peşinden sürükleyen bu sempatik ve yetenekli kadına bu ödülü her zaman çok görüyor. Oysa ki o, Audrey Hepburn'den bu yana dünyadaki en hızlı çıkışı yapan tek insan... En iyi yabancı film dalında ise en iddialı aday All About my Mother filmiyle Albn Küre'ye de uzanan İspanya, Türkiye ise Salkım Hanım'ın Taneleri'yle yine her zamanki gibi avcunu yaladı. Aslında Hülya Avşar'ı orada düşünmek bile güzel. Zerafetle tam bir Hollywood yıldızını andırıyor. Tabii oyunculuğuyla bilemem... Eşkiya'nın bile Oscar'a aday olması beklenmişti, fakat biz Eşkiya'dan kat kat güzel olan bu filmle bile aday olmadık. Gerçi 200 yabancı film arasından ilk 20'ye girmiş ama önemli olan ilk 5'e girmek. Aslında bunu başarmanın tek yolu da filmimizi uluslararası festivallerde; ve her şeyden önce uluslararası bir sponsor bulup Amerika'da tanıtmaktır. Böylece her sene biraz daha doğuya kayan Akademi'nin yüzü belkide bir kez olsun bize gülmüş olurdu... Ama umutlar yine başka bahara kaldı.

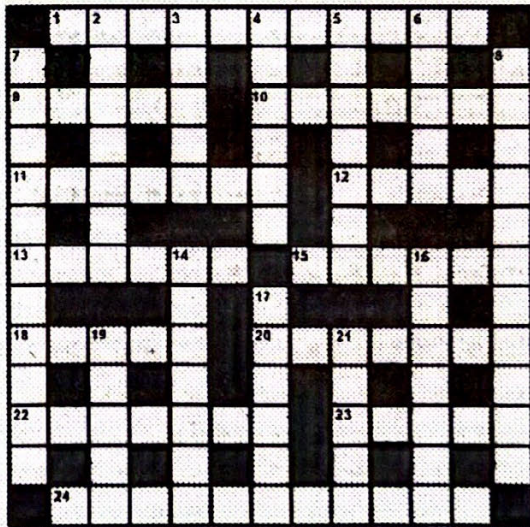
Bu arada en kötü filmler de en iyi filmlerin açıklanmasıyla birlikte belirlenmiş oldu. Anti Oscarlar'dan galip ayrılan film Vahşi Vahşi Batı filmi oldu. Ayrıca Süper Baba, Blair Cadısı, Penli Ev ve Yıldız Savaşları : Bölüm 1 filmleri de bu daldaki ödülleri aldılar. En kötü oyuncular ise Catherine Zeta Jones ve Kevin Klein oldu. En kötü yabancı film ödülü ise neyse ki Hindistan'a gitti.

Anlatmakla, konuşmakla bitmez sinema. Bitmediği gibi önümüze bir dağ gibi yığılır de. Kültürden, bilgidan oluşan koca bir dünya gibi... Bir dahaki sayıda sinema dünyasından son haberler ve artık sahiplerini bulmuş olacak olan Oscar'lar üzerine kısa eleştirilerle buluşmak üzere. Şimdilik Hoşçakalın! Ve gözünüzü beyaz perdeden ayırmayın!

Not : Merak ettikleriniz için e-mail adresim oscardeam@hotmail.com

Cihangir YANDIM

- CROSSWORD -

ACROSS

- 1- Wonderful
- 9- Instruct
- 10- Controller
- 11- School bag
- 12- Many a time
- 13- Without life
- 15- Creed
- 18- Words put to music
- 20- Bewitch
- 22- Dessert dish
- 23- Similar
- 24- Translator

DOWN

- 2- One who studies the account books
- 3- Compass point
- 4- Muff
- 5- Give sympathy to
- 6- Dark period
- 7- Likelihood
- 8- Male relation
- 14- Pen in
- 16- Make up in one's mind
- 17- Make off
- 19- Mature
- 20- Box

Ash AKYOL

Cevaplar gelecek sayıda

Did You Know?

The Biggest Eye:

"Giant Atlantic Cuttlefish" has the biggest eye in the world. The radius of its eye is 40 cm long.

The Smallest Bird:

The smallest bird is "beetlybird". Male birds're about 57 mm and 1,6 gr

The Biggest Tooth:

Elephants have the biggest tooth which is 2,5 m and 90 kg

Are snakes deaf?

Snakes don't have ears. They hear by feeling the vibrations on Earth.

The Biggest Invertebrate:

The biggest invertebrate is cuttlefish.

Strange But Real:

In USA, a man called Dawes Eddy, who is 56 years old, climbed Mount Rainer. He fell to the chasm which is 630 m deep. He had only broken his foot.

RECORDS:

- Aziz Simeon from Syria has the record of sitting on top of a column. He sat on top of it for 45 years

- A person from America lived at the cottage on top of a pillar for 51 days.

- In Australia 18 people who are students at a university tried something that had never been tried before. They succeed in getting into a telephone box altogether.

- Manuel Barros from Spain, whose weight is 179 kg, had been chosen as the fattest mayor in the world. He said that he would prefer to have been chosen as "mister universe"

Aburd Questions Asked at American Low Courts:

- How old was your younger son who was 20 years old?

- Were you there while they were taking a photo of you?

- Who was the man killed in the war? Your or your brother?

- Did you stay there until you left there?

- How many times did you succeed in killing yourself?

- Can you give the description of the suspicious person?

A: Tall and has a beard.

Q: Was he man or woman?

- When did you start the autopsy?

A: At 8.00

Q: Was Mr Jones dead when you started?

A: No. He was sitting on the chair and asked who this autopsy for.

Bilge CEYLAN

AÇIK KAPI

A.Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
Rehber Öğretmen

Sınav kaygısıyla baş edebilme...

Kaygı yaşamaktan korkar hale geldik, ona karşı kaçma ve kaçınma davranışları geliştirdik. Kaygı çoğu kez çözüm olsun niyetiyle devreye sokulsa bile, gittikçe artan bir çözümsüzlük yolunun kapılarını açar. Kaygıyı yaşamaktan korkuyorsak onun büyümesi için daha çok çaba sarfediyoruz demektir. Korktukça kaygılanacak, kaygılandıkça korkacağız.

Siz öğrenciler için kaygıyı en çok yaşadığınız ortam olan sınav ve sınavma ortamlarında son derece yararlı duygu hali olan sakinliğe ve tedbirliliğe nasıl dönüştürebilirsiniz?

* Sınav anındaki kaygı ve tepkilerinizi gözden geçirin.

Böylece, kaygıyı yaşamadan önce ve onu yaşarken kafanızda artık "Eyyah! Bu kaygı ne zamana kadar sürer, nasıl kattanırım, nasıl kurtulurum? gibi düşüncelerin yerini "Ben bir şekilde bu kaygıyı azaltabileceğim becerisine sahibim. Nasıl becerdiğimi de zaman içinde anlayacağım. Şimdilik bu becerdiğim şeyden kaçmayıp onu gözetim altında tutacağım. Kaygıyı şimdilik dinlemeyeceğim., duyacağım , göreceğim. vücudumda fiziksel olarak neyi nasıl yaptığımı, değiştirdiğimi gözlemleyeceğim." şeklinde düşünün. Tabi bu gözleminizi sınav anında değil yoğun bir şekilde yaşadığınız geçmiş sınav anlarını zihninizde canlandırarak yapın.

* Kaçmak değil onunla birlikte yaşamak.

Her insanın yaşadığı bir kaygı düzeyinin olduğunu düşünün. Herkes sizin gibi heyecanlanır ve kaygısının artmasına engel olamayabilir. Yaşadığınız kaygının doğal olduğunu düşünün.

* Bedensel tepkilerinizi düzenleyin ve gevşemeyi öğrenin.

Kaygılanma sürecinin öğrettiği en önemli bedellerden birisi de fizyolojik / fiziksel altyapımızda mayalanıp yerleştiği gerginlik tepkisidir. Bunun izlerini, kaygı duygusunun yaşandığı bir duruma kaslarımızın gerildiğinde, kalp atışlarımızın hızlanmasında, nefes alışverişimizin sıklaşmasında, avuçlarımızın terlemesinde nefesinizi kontrol edin. Ağır, derin ve sessiz nefes alın. Doğru ve derin nefes damarları genişletir ve oksijenin bedenine ulaşmasını sağlar.

* Sınav için olumlu düşünün.

* Geçmişteki başarısızlıklarınızı değil, başarılarınızı ve sebeplerinizi farketin.

* Sınav başarınızı kişiliğinizi ölçen bir ölçüt olarak görmeyin.

Sınav, ilgi ve yeteneklerinizin ölçüldüğü ve çalışma alışkanlıkları kazanmış olduğunuz bilgilerin değerlendirilmesidir. Sınavlar kişilik testleri değil bilgi ve başarı testleridir. Başarılar dilerim....

Hayatın her alanında toplam kalite

Sevgili okurlar

Okulumuz yayın organı "EFENİN SESİ" nde sizlerle buluşmak bana çok yoğun duygular yaşıyor. İlk defa "dinleyen" değil "söyleyen", olduğumu ve yazdıklarımı nasıl karşılayacağınızı düşündüğümde çok heyecanlandım. Şimdiye kadar okul hayatımda sınavlar nedeniyle ezberleme ve kalıplara dayalı çok sayıda örnek çözümün dışında temel kavramlarla yorum yapma ve sözlü ifade etme yeteneklerimi tıppılmış hissediyordum. "Başarabilecek miyim?" korkusunu yaşıyordum. Bu arada Edebiyat öğretmenime iki nedenle teşekkür borcumu belirtmek istem. Birincisi bu köşede bana sorumluluk vererek beni başarabileceğime inandırmasından ikincisi bilerek verdiğini sonradan anladığım "Eğitimde Toplam Kalite Yönelimi" (TKY) konusundan.

Konuyla araştırırken memnuniyetle fark ettim ki TKY'nin temel felsefesine ait değerler okulumuzda kısmen de olsa uygulanıyor.

Aslında sizlerle paylaşmak istediğim o kadar çok konu var ki. Çünkü ortak sorunlarımız çok fazla. Örneğin Üniversite sınavları! Elime yeni geçen YÖK yayınlarından "Yüksek Öğretim Giriş Sınavı" adlı kitapta yazılanlar hakkındaki düşüncelerimi gelecek sayıda sizlerle paylaşmak için şimdiden sabırsızlanıyorum. Lütfen yazın, söyleyin, isteyin, eleştirin, birlikte güzel bir iş başaralım ve keyif alalım.

Önce toplam kalite uygulaması ve nedenleri hakkında kısa bir bilgi verelim.

DEĞİŞİM

20. yüzyılda daha önceki çağlarda görülmemiş çok hızlı ve baş döndürücü gelişmeler yaşanmış ve "değişim" hayatın önemli gerçeklerinden biri olmuştur. Bizler de evrendeki her şey gibi değişim olgusunu yaşamaktayız. Otomobil, karayolları, hava ulaşımı, telefon, televizyon, bilgisayar, İnternet vb alanlarda gözlemlediğimiz değişimlerle dünyanın küçük bir mekan haline gelişini anlamakta ben bile zorluk çekiyorum.

1998'de 2 ay kadar Almanya'da dünyanın hemen her ülkesinden gelen insanlarla birlikte devam ettiğim yabancı dil kursunda bir ailenin üyelerinin artık dünyanın değişik yerlerinde yaşayabildiklerine ve iletişim araçları yoluyla ortak değerleri paylaşabildiklerine tanık olmuştum.

TKY'nin DOĞUŞU

TKY 20. yüzyılda küreselleşme ile ekonomide ulusal arası rekabetin ortaya çıkardığı bir kavram. TKY Amerika'da doğmuş fakat pek kabul görmemiştir. İlk öncülerin Shewart, Deming, Juran ve Feigenbaum'dur. 1950'de Japonya'ya davet edilen W. Edwards Deming'in Japonlara TKY'yı öğrettiği kabul edilir. Bunun anısına Japonya'da 1951'den beri "Deming Ödülü" verilmektedir.

1980'den sonra tersine bir süreç yaşanıyor. Amerikalılar Japonlardan TKY'yı öğrenmektedirler. Fakat bu arada Japonya'da 21. yüzyılın hemen başında, en başarılı uygulamaları bile hataları %10'a indiren Toplam Kalite Yönelimi yeni Sifir Hata Yönelimine (SHY) bırakmaktadır. Drucker'ın bir Japon sanayicisinden aktardığı sözler çok ilginçtir: "Amerikalıların hepsi şimdi TKY'yı yerleştirme gayretindedir. Bunun anlamıyla oluması on yıl alır-burada da o kadar sürdü. Demek ki 1995'ten buhar. O arada biz Sifir

* Özdemir, Servet (1998) Organisel Yönelişme S.38

* Duncker Peter F. (1993) Gelecek İçin Yönetim 1990'lar ve Sonrası S.211 (Çev. Fikret Üçcan) T.İ.İ. Bankası Yayınları

Hata Yönelimini yerleşmiş ve yine sizden on beş yıl önce geçmiş olacağız."

Görüldüğü gibi yönetim biçimleri amaç değil araçtır ve sürekli değişim söz konusudur.

TKY FELSEFESİNİN TEMELİ: İNSAN dir.

* Bir yere yetli ve güven vermek

Bütün insanlara katılmanın için saygınlık duymak, insanları bilgi ile donatmaktır.

TKY çoğunlukla bir kalite devrimi olarak ele alınmakta ve yeni ölçüm biçimlerinin istatistiksel metotları, teknik uygulamaları ile kalite güvenciliğini sağlayan ve müşterilerin beklentilerini karşılamaya yönelik bir yönetim tarzı olarak anlatılıyor. Bir sonuç olarak değil de bir süreç olarak ortaya çıkan kalitenin tanımına bakalım.

KALİTE:

* İstek ve beklentilerin karşılanabilmesi. Müşteri tatmini. Kabul edilebilirlik derecesi. (standart) Yaşamın tümünü kapsayan bir tutum. Bir görüş, bir bilinç.

TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN İLKELERİ

Toplam Kalite Yönetiminin çeşitli ilkeleri vardır. Şimdi bunlara ve eğitimde örtüşlüğü noktalarda eğitimde kullanılabileceği alanlara göz atalım.

1. Durustluk: TKY uygulamasına başlayacak kişilerin önce kendi kendisi ile durust olması tüm uygulama sürecinde kültür değişimi oluşturmaya çok önemli olmalı. Bu noktadan başlamasıdır. Eğitim sürecinde bulunan öğrencilerin en çok okula değer olarak öğretilen normal yaşamda geçerli olmaması yıpratmaktadır. Yani okula yasaların her şeyin üzerinde olduğunu öğrenen öğrencilerin normal yaşamda geçerli olmaması yıpratmaktadır. Yani okula yasaların her şeyin üzerinde olduğunu öğrenen öğrencilerin normal yaşamda geçerli olmaması yıpratmaktadır. Yani okula yasaların her şeyin üzerinde olduğunu öğrenen öğrencilerin normal yaşamda geçerli olmaması yıpratmaktadır.

2. Ortak Görüş: Sürekli gelişme sürecine herkesin katılmasıdır. Yani bir şirkette sürekli gelişim için genel müdürden çaycıya kadar herkesin sürekli gelişimin gerekliliğine inanması ve eğitilmesi gerekmektedir. Gelişimin okula sınırlı olmadığı sürekli gelişimin zaten gerekli olduğu konusunda eğitimciler aynı görüştedir. Ama pratikte öğretmen ve öğrencilerin bu süreçte dahil edilmeleri gerekir.

3. Sabır: Öğrenmenin ve eğitimin ne kadar uzun sürbileceğini ve eğitime ilgili dönütlerin ya da manevi hazzın hayli uzun süre aldığı herkesçe biliniyor. TKY de kurumsal en değerli varlığı insandır. "Ancak insan değerli bir kristal gibidir," her an kırılabilir. Kırılan parçaları sizin ve müşterinizin elinizde kırılabılır."

4. Bağlılık: İstenilen amaca ulaşılması için eğitime de küçük bir bükümlük amaçları çok uzatılmaya neden olabilir. İşte bu yüzden İNSAN YÖNETİMİ dikkat ister, sabır ister, hoşgörü ister, motivasyon ister, kısaca LİDERLİK ister.

5. TKY teorisi: TKY teorisi süreçler ve teknikler her zaman ve bağlamlarından öğrenilebilir.

Lütfen Unutmayın:

Çare siz değilsiniz. Çare SİZİSİZ!

Gelecek sayımızda eğitimde TKY yönetiminin uygulanması ile ilgili bilgiler vermeye devam edeceğiz.

Murat CAN

İLKOKULDAN, ÜNİVERSİTEYE

Aydın ilinin
gururu

KONANAKLI
Dershaneleri

AYDIN'da...
NAZİLLİ'de... SÖKE'de...

